

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—

ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μνην δραχ. 55. Τρίμνην δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧν ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμνηνοι καὶ Τρίμνηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'—Τόμος 42ος

Ἀθήναι, 13 Ἀπριλίου 1935

Ἔτος 57ον.—Ἀριθ. 20

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΝΑΣΟΣ ΚΡΑΝΙΑΣ

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος—

Μωρὲ τί σφύριγμα ἦταν ἐκεῖνο καὶ τί χαλάζωμα τοῦτο;... Ποιὸς στρατὸς πάει μπρός, ποιὸς πάει πίσω... οὔτε γνωρίζαμε, οὔτε ἄλλος ἤξερε νὰ μᾶς πῇ... Μᾶς λέγανε μονάχα νὰ κάνουμε μπρός, καὶ πάλι μπρός καὶ ὅλο μπρός... Στὰ ὕστερα νοιώσαμε πὼς ζυγώσαμε πολὺ μὲ τὸν ἐχθρό. Κατὰ τὸ μεσημέρι ἕνας ἱππέας ἔφερε μιὰ διαταγὴ καὶ πάλι ἔφυγε, σὰ νὰ πετοῦσε. Ὁ ταγματάρχης προσκάλεσε τότες γύρω του τοὺς ἀξιωματικούς καὶ κάτι τοὺς εἶπε. Αὐτοὶ γύρισαν εὐθὺς στὴ θέσιν τους. Τὸ πρόσωπό τους ἔλαμπ' ἀπὸ χαρὰ... ἢ ματιά τους ἀστράφτε. «Παιδιά, τώρα σὰς θέλουμε, μᾶς εἶπαν. Οἱ ἐχθροὶ τσάκισαν ὀλοῦθε... Νὰ εἰστε ἔτοιμοι σὰ θὰ μᾶς προστάξουν ἔφοδο». Δὲν πρόφθασαν νὰ μᾶς τὸ ποῦν αὐτὸ καὶ τὸ πρόσταγμα ἐδόθηκε... ὦ, Παναγία μου, τί κακὸ ἦταν ἐκεῖνο... Τί θανατικὸ... Τοὺς τσακίσαμε· φεύγουν σὰν τὰ γίδια καὶ φεύγοντας ντουφεκᾶνε. Καίμενε Νάσο, πὼς νὰ σὲ λησμονήσω. Μὲ τὴ σημαία στὸ χέρι, σηκωμένη ψηλὰ ὥρμησες τὸν ἀνήφορο... μιὰ σφαῖρα σὲ βρῆκε στὸ δεξιὸ σου τὸ χέρι· τὴν ἀρπάξεις τότες μὲ τὸ ζερβί. Ἀλλὴ σφαῖρα τώρα στὸ χτυπάει κι' αὐτὸ καὶ τότες, ὦ εὐλογημένη νᾶνοι ἢ ψυχούλα σου, λεβέντη μου, ἀρπάξεις τὴ σημαία μὲ τὰ δόντια σου καὶ προχωρεῖς. Μιὰ ἄλλη σφαῖρα σέρριξε χάμω νεκρόν. Ἀλλος λεβέντης ἀρπάξει τότες τὴ σημαία καὶ προχωρεῖ κι' αὐτός. Τὸν ἀκολουθαίμε. Πέφτει

δίπλα μου ὁ ξάδελφός μου ὁ Θάνος. Γονατίζω καὶ τὸν ἀγκαλιάζω· μοῦ γνέφει νὰ τὸν ἀφήσω... Βλέπω πὼς πεθαίνει... Κουράγιο, τοῦ φωνάζω, δὲν ἔχεις τίποτις... λιγοψυχιά σουρθε... Τοῦ δίνω λίγο νεράκι... Αὐτὸς ὅμως κάτι κρατεῖ στὸ χέρι του καὶ τὸ κουνάει ὅπως μπορεῖ, σὰ νὰ θέλῃ νὰ μοῦ τὸ δώσῃ... Εἶπα πὼς θάταν τὸ γράμμα ποὺ θὰ εἶχε γραμμένο μέσα γιὰ τὸ ἔρημο τὸ βιός του· τὸ παίρνω... μὰ κεῖνο ἦταν γεμιστήρι μὲ τὰ πέντε φυσεκία, τὰ τελευταῖα ποὺ τοῦμειναν... Μοῦ χαμογελαίει εὐχαριστημένος τότες καὶ πάλι κουνεῖ τὸ χέρι του σὰν κάτι νὰ μὰς γυρεύῃ... Νοιώθω τί θέλει. Γεμίζω τὸ ντουφέκι μου μὲ τὰ δικά του τὰ φυσεκία, σημαδεύω κατὰ τοὺς ἐχθρούς ποὺ φεύγουν καὶ πυροβο-

λῶ... Ἀκούει τὴ μιὰ ντουφεκιά, ἀκούει τὴ δεύτερη, τὴν τρίτη... καὶ μὲ τὴν τελευταία ντουφεκιά μου ξεψυχάει εὐχαριστημένος... Τὸν ἀφήνω—τί νὰ κάμω!... καὶ τρέχω μπρός. Ὁ λοχίας ὁ Χαδοῦλης παίρνει τότες κάμποσους ἀπὸ μᾶς· λοξεύουμε μέσα στὸ δάσος· τρέχουμε ὅσο μπορούμε καὶ στὸ φρύδι τῆς λαγκαδιᾶς στεκόμαστε. Πιάνουμε τὰ δέντρα καὶ ντουφεκᾶμε αὐτοὺς ποὺ πῆραν τὸν κατήφορο κατὰ τὴ ρεμματιά.

Ἀμα τοὺς εἶδαμε νὰ φεύγουν, κατηφορήσαμε καὶ μεῖς κατὰ τὸ λόγγο. Σταθήκαμε σ' ἕνα βαθούλωμα νὰ πάρουμε λιγάκι ἀνάσα καὶ νὰ κοῦσσουμε τὸ νέο σχέδιο τοῦ λοχία... Μὰ ἔπεσε κατὰ μεσῆς μας ἡ ἀναθεματισμένη ἢ ὀδίδα καὶ μᾶς ἐρήμαξε. Ἀλλοὶ σκοτώθηκαν... νὰ τους κοντά

ΕΙΚΟΝΕΣ... ΓΑΤΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Μιὰ μεγάλη γατοοικογένεια

Ἀνεκοινώθη ἀπὸ τὸν Μπετόβεν

μου είναι θαμμένοι, άλλοι θά πληγώθηκαν. Θά τους πήραν βέβαια και θά τους πήγαν στους γιατρούς... Μά για μένα ήταν γραφτό νά πάθω αυτή τήν παράξενη συμφορά! Μωρὲ πίσω εἶν' ὁ οὐρανὸς ἀκόμα;!

«Ὅλο αὐτὰ καὶ ἄλλ' ἀκόμα φέρνει στὸ νοῦ τοῦ ὁ Νάσος. Δοκιμάζει πάλι νάνασηκωθῇ... μὰ πονεῖ πιὸ πολὺ — Τί διάβολο... ἀντὶ νὰ γερέψω, πιάνουμαι περισσότερο;...

«Ἐξαφνα προβάλλει γὰ καλὰ ἀπ' τὰ σύννεφα ἡ σελήνη...

«Ἀνασηκώνει ὁ Νάσος ἀγάλια-ἀγάλια πάλι τὸ κεφάλι του καὶ κοιτάζει μήπως φανεῖ καμμιά περιπολία καὶ τότε βλέπει τὰ κλαριά νὰ σαλεύουν... Λὰς νᾶναι ἀγρίμια;... «Ὁχι, δὲν εἶν' ἀγρίμια. Ὁ ἄνεμος τοῦ φέρνει κάποιο μурμουρητό... Εἶναι ἀνθρώπινες λαλιές...

«Ὅσο μακριὰ καὶ νᾶναι, ἡ σιγαλιὰ τῆς νύχτας φέρνει τῆς ὀμιλίας. Τώρα ἀκούονται καθαρώτερα θὰ ζύγωνταν.

Μὰ ἡ μιλιὰ τοῦ φαίνεται σὰν ξένη. Δὲν εἶν' Ἑλληνες αὐτοί!... Τὸ δίχως ἄλλο θὰ εἶναι ἐχθροί...

Ἐκπλώνεται πάλι, χώνεται στὰ πετροχώματα... κρύβει τὸ κεφάλι τοῦ σὰ κλαριά μέσα κἀνοντας τρόπο νὰ βλέπῃ τὸ τί γίνεται...

«Σὰν ξημερώσῃ εἶναι ποὺ θὰ μὲ πάρουν χαμπάρι, γιατί θὰ ψάξουν ὁλοῦθε· μπορεῖ νὰ ξεθιάσουν καὶ τοὺς πεθαμένους ἀκόμη γὰ νὰ τοὺς γδύσουν. Αὐτοὺς λογαριάζει!

... Τότες χάθηκα... Αἶ, ὅ, τι θέλει ὁ Θεὸς ἄς γίνῃ... Ἡ Πανηγία ἡ Κλαργιώτισσα ἄς μὲ βοηθήσῃ. Κι' ἔκαμε τὸ σταυρό του... Μὰ σὰν ξημερώσῃ θὰ τοὺς πάρουν δίχως ἄλλο μурουδιά κι' οἱ δικοί μας... μπορεῖ κι' ἀπὸ τώρα νὰ τοὺς ἐνοίωσαν. Πάντα θάχουν τὸ νοῦ τους γὰ κανένα ξαφνικό».

Πέρασε λίγη ὥρα καὶ δὲν ἀκούεται πιά κανέναν κρότος· «Θά στάθῃ-καν γὰ νὰ ἰδοῦν ἂν βρίσκονται σὲ ἀσφάλεια...»

Ἐκεῖ ποὺ συλλογίζεται αὐτὰ, βλέπει ἑξάνου λίγα βήματα μακριὰ τοῦ ἑναν ἀξιωματικό, ἑναν χοντράνθρωπο σὰ βουβάλι... Σὲ λίγο ἔρχετ' ἄλλος, καὶ τρίτος... Ἀνεδαίνει σ' ἑνα ψήλωμα ὁ πρῶτος καὶ δίνει ὀδηγίες μυστικὰ... Φεύγουν ἐκεῖνοι καὶ ἔρχονται ἄλλοι... Φεύγει τότες καὶ ὁ πρῶτος.

Σὲ λίγο ὁ Νάσος ἀκούει μεγάλου σαματᾶ.

«Δίχως ἄλλο πολὺς στρατὸς ἔρχεται... Ἐτοιμάζονται νὰ ριχτοῦν στοὺς δικούς μας. Κάπου ἐδῶ κοντὰ θὰ βρίσκονται κι' αὐτοί... Μὰ πῶς δὲν τοὺς ἐνοίωσαν ἀκόμη; Νά, πῶς

θὰ γίνῃκε. Θά προχώρησαν οἱ δικοί μας πολὺ κάτω... Αὐτοὶ κρυμμένοι κάπου θάμειναν πίσω, καὶ θάδραν ἐλεύθερη καμμιά πλαινὴ χούνη. Κάποιος θὰ τοὺς τῇ μαρτύρησε... μπορεῖ νὰ τὸν ἀνάγκασαν κιόλας νὰ τοὺς δείξῃ τῇ χούνῃ. «Ἀχ! τί νὰ κάνω;... Κι' ἂν γίνῃ στοὺς δικούς μας κανένα μεγάλο κακό... Σὰν πολλὴ βουὴ ἀκούω πάλι... Πολλοὶ θὰ εἶναι καὶ τραβᾶνε κατὰ πέρα. Θά προχώρησαν κιόλας κάμποσο καὶ δὲν ἀκούονται πιά... Τί νὰ κάνω;... Ἀχ, καὶ νὰ ἤμουν γερός νᾶτρεχα, νᾶτρεχα, νᾶ-δινὰ εἰδηση... Μπρὲ τί εἰδηση καὶ ξεεἰδηση νὰ δώσω, τώρα εἶναι ποὺ δὲν μπορῶ πιά νὰ κουνηθῶ ἀπ' τῇ θέσῃ μου. Πιάστηκα ὀλότελα!»

Ἀκούει ἑναν ξερό κρότο στὰ κοντινὰ κλαριά. Τσακάλι θάιναι, νὰ πυροβολήσῃ θὰ μ' ἀκούσουν καὶ τότες χάθηκα. Ἄς συρθῶ ὅπως μπορῶ, νὰ πάρῃ τὸ κοτρώνι ποὺ λαμποκοποῦσε στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ. Παρὰ μὲ γυμνὰ χέρια πάλι καλύτερα θὰ τὸ χτυπήσω ἔτσι· ἐσύρθηκε ὡς ἐκεῖ, ἀπλώνει τὸ χέρι του... Μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν κοτρώνι, ἦταν σάλπιγγα. — Μπρὲ θὰ σκοτώθηκε κι' ὁ καϊμένος ὁ Διάκος, ὁ βλάμης μου...

«Α!... ξεφωνίζει ἄξαφνα... Κάποια ἰδέα τοῦ ἦρθε... Ἀψηφὰ τοὺς φοβεροὺς πόνους καὶ μὲ τὸ χέρι τοῦ κατορθώνει καὶ φέρνει πρὸς τὰ μπρὸς τῇ σάλπιγγα... «Πάσχζεις νὰ μὲ μάθῃς, καϊμένε Διάκο, μὰ δὲν ἤμουν γὰ τέτοια δουλειά... Ὅσο μπορῶ ὅμως πάντα κάτι θὰ καταφέρω... Θὰ μ' ἀκούσουν οἱ ἐχθροί, μὰ θὰ ἀκούσουν κι' οἱ δικοί μας...»

Τοῦ πονεῖ τὸ κεφάλι, κάτακτυπημένο, ὅπως τὸν δαιμονίζει τὸ χέρι τοῦ ποὺ τὸ σήκωσε... Μὰ δὲν τοὺς λογαριάζει πιά ὅλους αὐτοὺς τοὺς πό-νους... Σουφρώνει ὅσο μπορεῖ τὰ χεῖλη τοῦ... βάζει ὅση δύναμη εἶχαν τὰ καταπονέμενα σωθικά του καὶ σάλπιζει προσκλητήριο...

Ἀπὸ βράχο σὲ βράχο ὁ ἀντίλαλος πηδᾷ καὶ ξεχύνεται στὴν κοιλάδα· λὰς καὶ ὁ Θεὸς εἶχε ἐπίτηδες βαλμένους ἔτσι τοὺς βράχους! σὰν νὰ χτυποῦσαν δέκα σάλπιγγες μαζί...

Τί βουὴ εἶναι αὐτὴ τώρα καὶ τί ποδοβολητό;...

Ἀκούσαν οἱ ἐχθροὶ τὸ Ἑλληνικὸ προσκλητήριο, φοβήθηκαν πῶς τοὺς ἐνοίωσαν, πῶς θὰ χαθοῦν καὶ φεύγουν...

Ἄλλῃ, βουὴ καὶ ποδοβολητό ἀκούεται ὅμως ἀπ' τὴν ἀπάνω μεριά... Εἶναι σκοτάδι ἀκόμα.

Τρίτο σῶμα ἀκούεται πῶς ἔρχεται τρεχάτο... Σταματᾷ τὸ δεύτερο μὴ ἔχοντας καιρὸ νὰ φύγῃ καὶ πυροβο-

λεῖ τοὺς τρίτους. Πυροβολοῦν καὶ οἱ πρῶτοι...

Τὸ δεύτερον σῶμα τώρα ποὺ βρέθηκε μεταξὺ ἀπὸ τᾶλλα δύο δεκατί-ζεται. Φεύγουν ὅσοι γλύτωσαν καὶ τότες ἀρχίζουσιν νὰ σκοτώνονται οἱ πρῶτοι μὲ τοὺς τρίτους.

Καὶ τὰ τρία σῶματα εἶναι ἐχθρικά· μέσα στὸ σκοτάδι καὶ σκοτισμέ-νοι ἀπ' τὸ σάλπισμα σκοτώνονται συ-ναναμεταξύ τους.

Καταφθάνει καὶ τέταρτο σῶμα τώ-ρα. Αὐτὸ εἶναι Ἑλληνικό.

«Σὰν νὰ εἶχαμε παραγγελιὰ τοῦ φεγγαριοῦ, λείε μέσα τοῦ ὁ Νάσος. Κρύφτηκε ὅταν ἔπρεπε καὶ βγαίνει τώρα γὰ νὰ φωτίσῃ τοὺς δικούς μας νὰποτελειώσουν τὸν ἐχθρό».

Μεγάλο κακὸ γίνεται στὴν κατη-φοριά. Ἐκεῖ εἶναι ἄλλα σῶματα ποὺ θάκταναν γὰ μπρὸς καὶ τώρα τσάκι-σαν πίσω... Ὅλοι φεύγουν χωρὶς νὰ ξέρουν ποὺ πᾶνε... Στὴ ρεματιά, στὶς πλαγιὲς στὰ λαγγάδια, ἀπ' τὸ λόγγο πέρα, παντοῦ κείτονται σκο-τωμένοι ἀπὸ δαύτους.

Ἐχάραξε. Ὁ Νάσος εἶναι ἀποκαμωμένος πιά. Κατορθώνει ὅμως καὶ ἀνασηκώνει πάλι λίγο τὸ κεφάλι τοῦ καὶ βλέπει. Ὅλοι οἱ λόγοι εἶναι γεμάτοι ἀπὸ Ἑλληνόπουλα.

Οἱ ἀξιωματικοὶ παρατηροῦν πρὸς τὰ κάτω καὶ μακριὰ μὲ τὰ γυαλιά. Οὔτε ἑνας ἐχθρὸς δὲ φαίνεται πιά· ὁ κάμπος εἶναι ἐλεύθερος. «Ἀλλὰ τί σάλπισμα νὰ ἦταν αὐτὸ ποὺ ἀκού-στηκε καὶ τοὺς εἰδοποίησε τῇ νύχτα; Παράξενο πράγμα».

Κανεὶς δὲν πῆγε ἀκόμη κατὰ τὸ μέρος τοῦ Νάσου· αὐτὸς ὅμως τώρα πιά δὲν ἀνησυχεῖ διόλου, ἀλλὰ κα-ταχαρούμενος σκέπτεται πάλι νὰ σαλ-πίσῃ κάτι ἄλλο ποὺ εἶχε κουτσομάθει.

— Νὰ τὸ καταφέρω κι' αὐτὸ κι' ἄς πεθάνω!...

Φέρνει στὰ χεῖλη τοῦ τῇ σάλπιγγα καὶ σάλπιζει: «Τὸ ρόδο τὸ ἀμά-ραντο».

Τρέχουν τότες οἱ κοντινότεροι, τὸν βρίσκουν καὶ τὸν σηκώνουν στὴν ἀγ-καλιά τους μὲ τῇ σάλπιγγα στὸ χέρι.

— Κουράγιο, Νάσο... κουράγιο Κρανια, Κουράγιο! δὲν ἔχεις τίποτις.

— Ἐλεγα νὰ κάνω τὸν πεθαμένο γὰ νὰ σὰς ξαφνιασῶ, μὰ δὲ βάσταξα ἀπ' τῇ χαρὰ μου ποὺ τοὺς τσακίσατε.

— Γεῖά σου παλλήκαρε... γεῖά σου θηρίο, ὅ, τι πεῖς ἀξίζει...

— Ἐγὼ δὲν ἔκανα τίποτις... οὔ-τε μποροῦσα νὰ κουνηθῶ ἀπ' τὸ χαν-τάκι. Ἡ σάλπιγγα τοῦ Διάκου, αὐτὴ ἐδῶ, ποὺ σὰς χτύπησε τὸ προσκλη-τήριο τὰ κατάφερε ὅλα

ΔΗΜ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΣΥΓΓΡΟΣ ΚΑΙ ΓΡΙΒΑΣ

Ὁ Ἀνδρέας Συγγρός, ὁ πολυεκα-τομμυριοῦχος, ποὺ ἀπὸ ζῶντας καὶ μετὰ θάνατο ἀναδείχθηκε μεγάλος ἔθνικος εὐεργέτης — φυλακὲς Συγγροῦ, νοσοκομεῖο Συγγροῦ, λεωφό-ρος Συγγροῦ κτλ. — κατοικοῦσε σ' ἑ-να θαυμάσιο μέγαρο, στὴν ἀρχὴ τῆς ὁδοῦ Κηφισοῦ, ὅπου συχνὰ ἔδινε χοροὺς, γεύματα, συναναστροφές. Διη-γοῦνται πῶς ἂν κι' ἀνώτερος ἀνθρω-πος, κι' ὄχι καθαυτὸ νεόπλουτος — ἦταν γιὰς εὐποροῦ γιατροῦ τῆς Πό-λης — εἶχε τὴν ἀδυναμία νὰ κάνῃ τοὺς καλεσμένους τοῦ νὰ θαυμάζουν τὰ πλούτη τοῦ, τὰ πολύτιμα καλλι-τεχνήματα καὶ τὰ σερβίτσια ποὺ εἶχε στὸ μέγαρό του.

Μιά μέρα, ποὺ ἔτρωγε ἐκεῖ ὁ πε-ρίφημος, ὁ θρυλικὸς στρατηγὸς Γρί-βας, ὁ Συγγρός, ποὺ εἶχε μεγάλη οἰ-κειότητα μαζί του, τοῦ εἶπε:

— Στρατηγέ, ξέρεις πόσο κοστίζει αὐτὸ τὸ πιάτο ποὺ τρῶς τώρα; Ἐ-κατὸ φράγκα!

Κι' ὁ στρατηγὸς ἐτοιμότατα:

— Ἐ, τώρα ποὺ ἔφαγε σ' αὐτὸ ὁ Γρίβας, κοστίζει διακόσια!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΤΟ ΚΥΝΗΓΗΤΟ

Στὴ μαρμαρίνη τῇ σκάλα
Ἡ Κική μὲ τὸν Τοτό,
Μὲ βοή καὶ μὲ τρεχάλα
Παίζουνε κυνηγητό.

Ἡ δασκάλισα φωνάζει
Καὶ τὰ κυνηγᾷ κι' αὐτὴ,
Ἄλλ' ἐκεῖνα δὲν τὰ νοιάζει
Κάνουνε κουφὸ αὐτὴ.

Κι' ὁ Τοτός σὰν ἀγοράκι
Πιὸ μεγάλο, πιὸ τρελλό,
Τὴν Κική κάθε λιγάκι
Σοῦ τὴν παίρνει στὸ ψηλό.

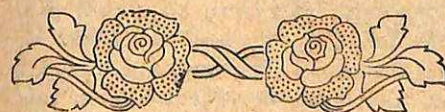
— (Τί ντροπή. Ἐπὶ σὺ μὲν,
Πάντα ἐσπερνῶ ἐγώ.
Ἡ χελώνα, δὲν προφταίνει
Νὰ τσακώσῃ τὸ λαγό!)

Ἡ Κική πεισιμῶνει τώρα
Κι' ἐνὶ τρέχει πιεὶ πολὺ,
Γλυστρά, πέφτει, κακὴ ὥρα
Καὶ τὸ πόδι στραγκουλεῖ.

Μά, ἡ μητέρα τῆς τρεχάτη
Βρίσκει φταίχτη τὸν Τοτό...
Καὶ τότε μερὰ στὴν πλάτη
Παρά μίαν ἑκατό.

Ἀπὸ τότε ἡ γαλήνη,
Σπίτι, βασιλεῦσι πιά.
Κι' ἔχουν τὰδε φάρμακα γίνεῖ
Ἡμερὰ σὰν δυὸ παπιά.

ΦΩΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

ΤΑ ΣΚΥΛΙΑ ΤΗΣ ΔΑΝΑΗΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ε'.

Γρήγορα παρηγορήθηκαν. Γιατί στὴν πόλιν ξαναβοῦσαν τὸ Μπόμπ, ποὺ τοὺς ὑποδέχθηκε μὲ χαρὰ μεγάλη — πόσες ἡμέρες τοὺς περιέμενε ὁ καϊ-μένος — καὶ ξανάχρισαν κι' οἱ τρεῖς τοὺς περιπάτους καὶ τὰ παιχνίδια τους.

Ἡ Δανάη ἔλεγε: «Τὰ σκυλιά μου κι' ἐγὼ εἴμαστε σὰ μιὰ οἰκογέ-νεια». Καὶ δὲν εἶχε ἄδικο, γιατί ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Σπίθα καὶ τὸν Μπόμπ, σὲ λίγο μπῆκε στὴν παρέα, καὶ ὁ Κέροβος. Αὐτὸς ἦταν ἑνας πελώριος σκύλος τῆς Νέας Γῆς, καὶ τὸν εἶχε χρόνια ἑνας σοφὸς γέρος, φίλος τοῦ

μπαμπᾶ τῆς Δανάης, ποὺ κατοικοῦσε λίγο πιὸ ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν. Συχνὰ ἡ Δανάη πήγαινε στὸ σπίτι τοῦ μὲ τῇ Σπίθα καὶ θαύμαζε τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων, ποὺ μέσα σὲ ράφια σκέπαζαν ὅλους τοὺς τοίχους ἀπὸ πάνω ὡς κάτω. «Ὅλα τὰ βιβλία τοῦ κόσμου ἐδῶ-μέσα εἶναι!» ἔλεγε. Κι' ὁ σοφὸς γέρος χαμογελοῦσε, γιατί αὐτὸς ἤξερε πῶς «γιὰ ὅλα τὰ βιβλία τοῦ κό-σμου» δὲν θάφθαναν οὔτε χίλια σπίτια σὰν τὸ δικό του...

Ἀγαποῦσε πολὺ τὰ σκυλιά, καὶ ξεχωριστὰ τὸν καλὸ καὶ πιστὸ Κέρο-βερό του· ἐπειδὴ ὅμως, βυθισμένος στὰ διάβασμά του, δὲν εἶχε πάντα καιρὸ νὰ τὸν βγάξῃ ἔξω, τὸν ἔδινε τώρα τῇς Δανάης ποὺ μὲ μεγάλη τῆς εὐχαρίστηση τὸν ἔπαινε στοὺς περιπάτους τῆς μὲ τῇ Σπίθα καὶ τὸν Μπόμπ.

Ὁ Κέροβος ἦταν πελώριος, μεγαλύτερος ἀπ' τὴ Δανάη, ποὺ θὰ τὴν περνοῦσε καὶ στὸ μπόι ἂν στεκόταν ὀρθὸς στὰ πσινά του πόδια. Δὲν ἔ-

κανε όμως σ' ούσα ποτέ, ούτε άλλα τέτοια σκέρτσα και παιχνίδια, γιατί ήταν ηλικιωμένος σκύλος, μυαλωμένος, φρόνιμος και κοσμογυρισμένος. Τη Νέα Γη, τη μακρινή πατρίδα των προγόνων του, δεν την είχε ιδεί ποτέ· είχε ταξιδέψει όμως σε πολλές άλλες χώρες, και γι' αυτό ο κύριός του, έλεγε γελώντας: «Ο Κέρβερός μου ξέρει να γανγίξει σε είκοσι διάφορες γλώσσες!».

Ήταν ακόμα πολύ υποχρεωτικός σκύλος, πρόθυμος να προσφέρει στους φίλους του κάθε λογής υπηρεσία. Έτσι, όταν η Δανάη με την «οικογένειά» της έβγαине γι' να ψωνίση, του έδινε να της κρατά το καλάθι με τα ψώνια. Αυτό, χωρίς να βαρύνει καθόλου τον πελώριο και δυνατό Κέρβερο, ξαλάφρωνε πολύ τη Δανάη που είχε να κρατήσει λιγότερα πακέτα· κι' ακόμα ευχαριστούσε την τρελλή Σπίθα, που της άρεσε να τρέχει δώθε-κείθε με το στόμα ελεύθερο και να φήνη μάλιστα και τη γλώσσα της να κρέμεται έξω—πράγμα που της ήταν βέβαια αδύνατο να το κάνει, όταν η μικρή της κυρία της έδινε να κρατήσει το καλάθι.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Ο Μικέ και η Μιμή, ο αδερφός κι' η αδερφή, ένιά χρόνων και δέκα χρόνων, έμεναν με τους γονείς τους σε μια ωραία βίλλα της Λεωφόρου Κηφισσίας. Είχαν ένα μεγάλο περιβόλι με θαυμάσια λουλούδια και κοντολογής, τι χρειάζεται για να διασκεδάσουν δυο παιδιά, που αγαπιούνται πολύ και παίζουν μαζί τα παιχνίδια τους. Αλλά—είναι στη μέση, κι' ένα φοβερό αλλά—το Μικέ και της Μιμής τους άρεσε φοβερά να πειράζονται, κι' αυτό τα χαλούσε όλα.

Ο Μικέ είχε ένα σκυλάκι, ένα τόσο δα σερουμπουλόπραματάκι ασπρο σαν το χιόνι. Ήταν δώρο του πατέρα του, γιατί είχε πάρει άριστα στο ενδεικτικό του. Αυτό το σκυλάκι, που ο Μικέ το βάφτισε 'Αχιλλέα—τι άστετο όνομα για σκύλο! είπε η μαμά· το Μικέ όμως του άρεσε και δεν καταλάβαινε τι άστετο μπορούσε κανείς να του βρή—ζούσε αρκετά φρόνιμα με τη γάτα της Μιμής, που λεγόταν Τιτίκα, χωρίς βέβαια αυτό να τον έμποδιζε να γανγίξει τόσο δυνατά καμιά φορά, που φόβιζε την Τιτίκα και λιγάκι και τη Μιμή. Γαύγιζε κι' ακόμα ριχνόταν πάνω στη γατίτσα και την έβαζε κάτω, σαν να ήθελε να την καταβροχθίσει. Αυτό δεν ήταν τίποτα, μα το μικρό ζώο σηκωνόταν συχνά παραζαλισμένο και τρέμοντας δάκρυο. Τό-

τες η Μιμή θυμωμένη, έλεγε στο Μικέ:

—Αν αφήσης τον 'Αχιλλέα σου να πειράζει έτσι τη καϊμένη τη Τιτίκα μου, δεν ξέρω κι' εγώ τι θα κάνω. Θα πάρω καμιά μέρα το μπα-στούνι του μπαμπά και θα τον αρχί-σω στις ξυλίες...

Ο Μικέ σήκωνε τους ώμους του αδιάφορος και δε μάλλονε τον 'Αχιλλέα.

—Καλά λοιπόν! είπε μια μέρα η Μιμή. Αφού δε μ' ακούς, ξέρω κι' εγώ τι θα κάνω.

—Τι θα κάνης, κοριτσάκι μου; έκαμε ο Μικέ με ειρωνικό ύφος.

—Τι θα κάνω; Νά. Θα κλείσω τον 'Αχιλλέα με τα πουλιά!

Έδω πρέπει να πούμε πως ο Μικέ είχε μέσα σ' ένα κλουβί δυο καναρίνια που τραγουδούσαν πολύ γλυκά. Ήταν φοβερά περήφανος γι' αυτό και θαρρούσε, πως κανένα πουλί δεν ήξερε να τραγουδάει τόσο δυνατά.

—Θα το κάνης αυτό, εσύ; φώναξε ο Μικέ και τεντώθηκε μπροστά στην αδερφή του με τα χέρια σταυρωμένα και τα πόδια ανοιχτά.

—Ναι! Κι' εσο να πής άμην ο 'Αχιλλέας σου θα στα κάνει δυο χαφίες.

—Καλά! Για δοκίμισε και θα ιδής και σύ. Θα πιάσω τη γάτα σου

απ' το σέρκο και μπλούμ μέσα στη στέρνα.

Σ' αυτή τη σκέψη τη Μιμή την έπιασαν τα κλάματα. Η μαμά έ-ετρεξε να μάθει για ποιο λόγο φαινόταν τόσο απελπισμένη ή κόρη της. Για να της εξηγήσουν ο Μικέ κι' η Μιμή άρχισαν να μιλάνε μαζί, πιο δυνατά ο ένας, πιο δυνατά η άλλη. 'Αδύνατο να καταλάβης γρή. Η μαμά λοιπόν τους πήρε ένα ένα χωριστά. Κι' άκουσε το Μικέ να της παραπονιέται για τη Μιμή και τη Μιμή να της παραπονιέται για το Μικέ. Είχαν κι' οι δυο τους άδικο, και προπάντων ο Μικέ. Δεν θάτρωγαν φροῦτο σήμερα. Η τιμωρία ήταν α-στηρότερη για το νεαρό, γιατί ήταν ο πιο λαίμαργος κι' επίσης κι' ο πιο ένοχος. Ώφειλε, σαν άντρας, να δώ-ση το καλό παράδειγμα. Μετά το φαγητό μπήκε ο μπαμπάς στη μέση και τα έβαλε ναγκαλιαστούν και να κλείσουν ειρήνη. Έκαμαν μ' ελλη-τους τη καρδιά, η ειρήνη όμως δε βάζταζε πολύ.

Λίγες μέρες αργότερα ο αδιόρθω-τος Μικέ νομίζοντας πως δεν τον έβλεπε κανείς, έδειξε στον 'Αχιλλέα με το δάχτυλο την Τιτίκα κι' έκαμε: «Είς! Είς!» σπρώχνοντας το σκυ-λάκι κατά τη γάτα, που έπαιζε άνυ-ποπτη μ' ένα ξερόφυλλο. Έστερα έβαλε στα πόδια· φοβήθηκε μήν τον πάρουν χαμπάρι. Μα η Μιμή τον εί-δε και τον άκουσε. Κι' έτρεξε γρή-γορα να σώση τη γάτα της απ' τα νύχια του 'Αχιλλέα. Η κακομοίρα είχε όλες τις τρίχες της σηκωμένες απ' το φόβο. Μα η Μιμή αντί να κλάψει, δεν σκέφτηκε παρά πως να εκδικηθί. 'Ανέθηκε σε μια καρέκλα για να φτάση το κλουβί με τα κανα-ρίνια και τους άνοιξε την πορτίτσα. Τα δυο πουλιά έκπληκτα, έμειναν για λίγες στιγμές σ' να δίσταζαν μπροστά στην ανοιχτή πόρτα, έπει-τα πέταξαν, βγήκαν απ' τ' ανοιχτό παράθυρο και ήρθαν και κάθισαν σ' ένα δέντρο πλάι στο σπίτι. Η Τιτί-κα, που στιγμή δεν τα έχασε απ' τα μάτια της, ώρμησε με τη σειρά της γοργή σαν άστραπη και σκαρφάλωσε στο δέντρο. Δυστυχώς όμως τα κανα-ρίνια είχαν καθίσει σ' ένα κλαδί τό-σο λεπτό και εύθραυστο, που η γάτα δεν μπόρεσε να κρατήσει την ισορρο-πία της. Γλύστρησε. Κι' έμεινε κρε-μασμένη απ' τα μπροστινά της πόδια. Βρισκόταν σε πολύ άσχημη θέση, νιαούριζε λοιπόν απελπισμένα μή-τολμώντας ν' αφήσει το κλαδί. Και δεν τολμούσε, γιατί ο 'Αχιλλέας εί-χε τρέξει κι' έξαλλος από χαρά η κι' από θυμό, δεν ήξερε κανείς, γού-

γιζε μ' όλες τις δυνάμεις και πηδού-σε προς το μέρος της Τιτίκας. Μα κάτι πήδους!

Αυτή η καημένη έμενε κει γαν-τζωμένη και μαζεμένη, όσο μπορούσε περισσότερο, γιατί καταλάβαινε καλὰ πως αν τυχόν αφηνόταν, θάπεφε κα-τευθείαν μέσ' στο στόμα του μικρού διαβολάκου, που γαύγιζε σαν τρελ-λός αποκάτου της. 'Α! Είχε τιμω-ρηθεί κι' αυτή με το παραπάνω. Και πολύ λίγο σκεπτόταν τώρα να φάη τα καναρίνια που σφίγγονταν φοβι-σμένα τόνα σ' άλλο, στην άκρη του κλαδιού.

Η Μιμή προσπαθούσε να διώξη το σκυλάκι, μα ο θυμωμένος 'Αχιλ-λέας έκανε τρεις μικρούς γύρους και ξαναγύριζε στη θέση του ολοένα πιο άγριεμένος.

Ο Μικέ που δεν ήταν μακριά, ήρθε και κείνος. Στην αρχή το θέα-μα τον διασκεδάζε υπερβολικά. Η γάτα ήταν τόσο άστεία, κουβαριασμέ-νη απ' τη τρομάρα της! Μα το πει-ραχτήρι έπαψε άμέσως να γέλια, έ-ταν είδε τα καναρίνια του.

Τόσο ταχτούρι στο τέλος θα τα τρώαζε και θα πετούσαν πιο ψηλά, που θάτταν αδύνατο πια να τα πιάση. Μα πως είχαν βρεθεί εκεί; Ο Μι-κές γύρισε κατά την αδερφή του με γουρλωμένα μάτια. Η Μιμή δήλωσε με γενναιότητα:

—Εγώ άνοιξα το κλουβί τους, γιατί έβαλες τον 'Αχιλλέα να πειρά-ξη την Τιτίκα. Καλά να πάθης λοιπόν!

Καλμάρισε όμως άμέσως γιατί το έκαμε έντοπως η ειλκρινεία της α-δερφής του, χωρίς άλλο όμως έπειδή αισθανόταν και τον έαυτό του ένοχο.

—Υποσχέσου πως δεν θα ξαναρ-χίσης και γώ τα διορθώνω όλα, είπε.

—Το υπόσχομαι, πρέπει όμως και σύ.

—Κι' εγώ το υπόσχομαι.

«Η Τιτίκα έμεινε κρεμασμένη...» (Σελ. 232, στ. γ'.)

Ο Μικέ λοιπόν πήρε τον 'Αχιλ-λέα και τον έκλεισε μέσα στο σταύλο.

Σαν ξαναγύρισε να πάρη την Τι-τίκα, έφτασε ίσα-ίσα στην ώρα, που η δυστυχισμένη γάτα θάπεφε απο-καμωμένη χάρμα. Σηκώθηκε στις πούντες του κι' έτσι μπόρεσε να την πιάση και να τη δώση στην αδερφή του που την έπνιξε στα χάρδια κι' απομακρύνθηκε. Έμεναν τώρα τα κα-ναρίνια. Ο Μικέ σκέφτηκε να φέ-ρη το κλουβί τους, αφού προηγου-μένως έβαλε μέσα στο πιατάκι λίγο καναβούρι, και να το κρεμάση στο

κλαδί κρατώντας την πορτίτσα ανοι-χτή με τη βοήθεια μιας κλωστής. Τα δυο πουλιά πλησίασαν τότε σιγά-σιγά, ζήτησαν ν' ανακαλύψουν την είσοδο, έπειτα πήδησαν πάνω στα καλαμάκια που βρίσκονταν μέσα στο κλουβί κι' άρχισαν να τρώνε το κα-λού καιρού...

Ο Μικέ έκλεισε γρήγορα-γρήγο-ρα την πορτίτσα κι' η Μιμή έγκα-ταλείποντας τη γάτα της ρίχτηκε στην άγκαλιά του αδερφού της. Κι' έκλεισαν πάλι για λίγο ειρήνη.

(Παράφραση)

ΚΩΝΣΤ. Χ. ΓΡΟΛΛΙΟΣ

Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΦΑΚΙΡΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΕΥΔΟΧΙΕ DUBUIS

—Συνέχεια από το προηγούμενο—

Ο Ντυπλεϊξ τα γνώριζε όλα αυτά και λάβαινε τα μέτρα του κάνοντας κι' αυτός τις έτοιμασίες του. Και μια μέρα ξαφνικά τον είδοποίησαν πως τον ζητούσε ένας 'Ινδός άρχοντας, άπεσταλμένος των ραγιάδων του Καρ-νουλ και της Καδάπας.

Οι δυο Ναβάβ δεν είχαν μονάχα σκοπό να έγκαταλείψουν τον Νατζέρ-Σίγκ. Ήθελαν η εκδίκησή τους να γίνει μπρός στα μάτια όλου του κό-μου. Λογάριαζαν λοιπόν να στρα-φούν εναντίον του άρχηγού της, μες στην ώρα της μάχης στην πιο κρί-σιμη στιγμή. Και αντί για οποιαδή-ποτε άλλη βοήθεια ζητούσαν από τον Ντυπλεϊξ μια σημαία, τη σημαία της Γαλλίας με τα χρυσά κρίνα, που θα την ύψωναν την ώρα της μάχης, δίνοντας έτσι στους Γάλλους να κα-ταλάβουν πως είναι φίλοι τους κι' όχι έχθροί τους.

Ο Ντυπλεϊξ αισθάνθηκε μεγάλη στενοχώρια όταν ο άπεσταλμένος των δυο Ναβάβ του έκανε αυτή την πρό-ταση. Του φαινόταν φοβερό να βοη-θήση αυτός να γίνει μια προδοσία κά-τω από τη σκέπη της ιερής σημαίας της Γαλλίας. Μα η γυναίκα του και το συμβούλιο προσπάθησαν να του βγάλουν αυτή την ιδέα από το μυαλό του, λέγοντάς του πως έπρεπε ν' α-φήση τις αισθηματολογίες κατά μέ-ρος και μάλιστα άπέναντι σ' έναν άνθρωπο σαν τον Νατζέρ-Σίγκ, και να μην αφήση να πάη χαμένη η ευ-καιρία που του παρουσιαζόταν.

Έτσι ο άπεσταλμένος έφυγε πέρ-νωντας μαζί του την πολύτιμη ση-μαία με τα κρίνα και ο Ντυπλεϊξ εί-δοποίησε τον Μπουσσά, και τον ντ' Αντέιγ και τους άλλους αξιωματι-κούς για τη συνεννόηση που είχε κά-νει, ώστε να λάβουν τα μέτρα τους και να ξέρουν πως θα φερθούν στην

ώρα της μάχης. Από το άλλο μέρος ο Νατζέρ-Σίγκ μδλο που είχε μαζε-ψει στρατό και είχε έτοιμασθεί για πόλεμο ήταν ακόμη αναποφάσιστος. Ώσπου στο τέλος ο Ντυπλεϊξ που βαρέθηκε πια να περιμένει, έκανε αυ-τός την αρχή.

Μια νύχτα ο Σουβάβ ξύπνησε από άγριο τουφεκίδι. Ήταν ο Μπουσ-σά που με πεντακόσιους Γάλλους στρατιώτες και δώδεκα χιλιάδες σι-πάγιες έκανε αίφνιδιασμό στο στρατόπεδό του.

Ο Νατζέρ-Σίγκ ένοιωσε τότε να ξυπνάη μέσα του ελλη ή πολεμόχαρη όρμη του. 'Ανέθηκε ευθύς στον έλέ-φαντά του και μπήκε επί κεφαλής του στρατού του. Δεν ξέχασε όμως και τον αλχμάλωτό του. Στόν ίδιο άπάνω έλέφαντα, μπροστά του, έβα-λε να καθήσουν ο Μουτζαφέρ-Σίγκ και ο δήμιος. Στο πρώτο κίνημα του Σουβάβ, το κεφάλι του δυστυχισμέ-νου πρίγκιπα θα πέση.

Για πρώτη φορά στη ζωή του ο Σουβάβ είναι άποφασισμένος ν' άν-τισταθή μ' ελλη τον τη δύναμη στους έχθρούς του. Ο μικρός κρίθμός τους τον κάνει να πάρη θάρρος. 'Ορθιος άπάνω στον έλέφαντά του δίνει δια-ταγές και προσπαθεί να ένθουσιάση το στρατό του. Προστάζει έφοδο. Μα οι πρώτες κανονιές των Γάλλων φέρ-νουν μεγάλα ρήγματα στο έπικρό των 'Ινδών και το κάνουν να σκορπισθί, προς όλες τις διευθύνσεις προκαλών-τας τον πανικό σε όλο το στρατό. Οι στρατιώτες φεύγουν πετώντας τα β-πλα τους και παρασύροντας στη φυ-γή τους και τον ίδιο τον Νατζέρ-Σίγκ. Ο Σουβάβ βλέπει πως είναι χαμένος. Μα δεν θέλει να πεθάνη προτού να πάρη εκδίκηση. Κάνει ένα νόημα στον δήμιο και το νόημα αυτό είναι ο θάνατος του δυστυχισμένου του άνεψιού του.

Ο ΑΕΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΣΤΡΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια από το προηγούμενο —
— Μόνο αυτή ξέρει τί ακριβώς παριστάνει. "Αν λοιπόν εγώ μπορέσω ως αύριο να σάς ζωγραφίσω, χωρίς να ιδώ τίποτε άλλο, ένα πιστό αντίγραφο από αυτό το σκίτσο, τότε αυτό θα είναι βέβαια ή απόδειξη πως

«Είχε καθίσει σ' ένα μπάγκο και διάβαζε την εφημερίδα». (Σελ. 222, στ. β'.)

εγώ είμαι ή Μαρία-Ρόζα ντε Ναβάιγ, και πως αυτός που μ' έφερε εδώ είπε φέμματα.

Τα κοριτσάκια δεν ήξεραν τί να παντήσουν. Η λογική της Μαρίας-Ρόζας ήταν στάλθήθεια αναταμάχητη.

— Πραγματικά, έκανε στο τέλος ο Ροβέρτος, αυτό θα ήταν στάλθήθεια μια αναμφισβήτητη απόδειξη.

— Μπορείτε σάς παρακαλώ να μου δώσετε δυο κραγιόνια, ένα κα-

φετί κι' ένα μαύρο, και μερικές κόλλες χαρτί; συνέχισε ή Μαρία-Ρόζα, που ή επιτυχία της την έκανε να παίρνει θάρρος και να μιλά με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση. Θα έργασθώ απόψε όλο το βράδυ, και αύριο, όταν έρθει ή εφημερίδα, θα έχετε το σχέδιό μου στα χέρια σας.

— Μάλιστα, είμαστε σύμφωνοι, είπε ο Ροβέρτος. Θα κάνουμε κι' αυτή τη δοκιμή κι' αν τα πράγματα είναι όπως τα λές, τότε θα κάνουμε λόγο στον παππού. Ως τότε όμως δεν θα το μιλήσουμε καθόλου. Περιττό να τον ανησυχήσουμε.

Σ' αυτό το διάστημα ή Τερέζα είχε πάει τρέχοντας στο περίπτερο και γύρισε πίσω κρατώντας στα χέρια της ένα τετράδιο ιχνογραφίας κι' ένα κουτί κραγιόνια. Τα πέρασε από τα κάγκελα και τα έδωσε στη μικρή φυλακισμένη.

Η Μαρία Ρόζα άρπαξε μ' άνυπομονησία το χαρτί και τα κραγιόνια που άλλοτε τα μεταχειριζόταν για να περνάει την ώρα της και τώρα θα της χρησίμευαν για να σωθή και να έλευθερωθή και γύρισε στην κλινική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ' SANCTA CECILIA

Όλες τις άλλες μέρες ο χρότος του σύρτη που τραβούσαν, μόλις ή Μαρία-Ρόζα έμπαινε στο κελλί της προκαλούσε στη μικρούλα ένα αίσθημα δυσφορίας, την έπιανε δύσπνοια σαν να της έλειπε ο άέρας. Σήμερα όμως ακούγοντάς τον αισθάνθηκε ανακούφιση. Τώρα μπορούσε να είναι σίγουρη πως θα την άφηναν ήσυχη να έργασθ, ως το πρωί.

Και πρώτα απ' όλα ή Μαρία-Ρόζα έπεσε στα γόνατα. Κανένα εικόνισμα δε στόλιζε την καμαρούλα της, ούτε καν ο πιδό απλός σταυρός. Κι' όμως ποτέ ίσαμε τώρα ή Μαρία-Ρόζα δεν είχε προσευχηθεί με τόση κατανύξη και τέτοιο πάθος. Παρακαλούσε, τον Θεό να την φωτίσει και να την εμπνεύσει γιατί μονάχα αν οδηγούσε αυτός το χέρι της, θα έβγαζε πέρα αυτό που είχε αναλάβει.

Ύστερα κάθισε και με το κεφάλι ακουμπισμένο στα χέρια της έμεινε πολλή ώρα σκεπτική. Η μνήμη της της έφερνε ολοζώντανο το σκίτσο, το είχε όπως λένε, μπρός στα μάτια της, και το έβλεπε και με τις παραμικρότερες λεπτομέρειες. Μα θα είχε άραγε τόση τέχνη κι' επιτηδειότητα ώστε να το αναπαραστήσει με το χέρι της; Ήταν βέβαια δύ-

σκολο, πολύ δύσκολο. Μα απ' αυτό κρεμόταν ή τιμή της οικογενείας της, ή ζωή του Γκυ, ή άνευρεση του μυστικού έγγραφου και ή δική της ή σωτηρία.

Το χέρι της έτρεμε λιγάκι όταν χάραξε τις κύριες γραμμές: Το σκαμνί, το άρμόνιο, τις δάφνες που στόλιζαν το φόντο. Ως εκεί όλα πήγαιναν καλά. Μα όταν χρειάστηκε να βάλλει την άγια μπροστά στο άρμόνιο και ίδιως να συμπληρώσει όλες τις μικρολεπτομέρειες, τότε ή δουλειά, από εύκολη όπωσδήποτε που ήταν, έγινε τρομακτικά δύσκολη.

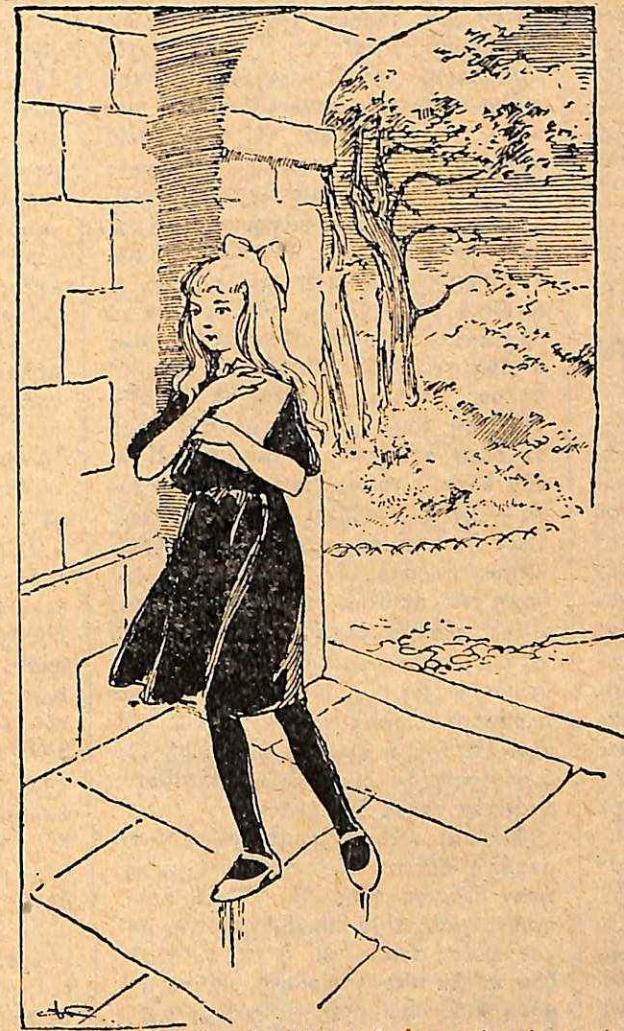
Η καίμενη ή μικρούλα είχε πελαγώσει. Έσπαζε το μυαλό της, παιδεύονταν, μουντζούρωνε το χαρτί σχεδιάζοντας και σδύνοντας και πάλι σχεδιάζοντας. Ήταν αδύνατο να βρή πώς ένώνονταν τα πόδια του σκαμνιού όπου ήταν καθισμένη ή μικρή καλλιτέχνης, με τη βάση του άρμονίου. Κάτι υπήρχε ανάμεσά τους, μα τί, δεν το θυμόταν πιά καθόλου. Πριν αρχίσει να ζωγραφίζει είχε δει την εικόνα καθαρά στο μυαλό της σαν να την έβλεπε μπροστά της, τώρα όμως, όχι μόνον της κοδόνταν όλη ή φόρα, αλλά γεννιόνταν μέσα της κι' ένα πλήθος άλλες άμβιβολίες. Και καθώς παίδευε έτσι το μυαλό της, στο τέλος της φάνηκε πως δεν θυμόταν πιά απολύτως τίποτε και πως δε, τι είχε σχεδιάσει ήταν στραβά και λανθασμένο.

Άπειρα προβλήματα που πρώτα ούτε καν της είχαν παρουσιαστεί, κύκλωναν τώρα το μυαλό της. Πως ήταν χτενισμένη άραγε εκείνο το βράδυ; Με τα μαλλιά λυτά ή δεμένα; Με φιδίγκο πίσω ή στο πλάι. Δεν θυμόταν πιά. Προσπαθούσε να βιάσει τον έαυτό της για να θυμηθή, μα το κεφάλι της βούτζε και της πονούσε τόσο, που δεν μπορούσε ούτε καν τα μάτια της να νιώσει. Όσοσο έξακολουθούσε να ζωγραφίζει, με ξαναμένο πρόσωπο και μάτια που γυάλιζαν σαν από πυρετό.

Μόλις και τοίμπησε το φαγητό που της έφεραν. Όλος ο νοός της, όλη ή σκέψη της ήταν δοσμένη στην ιδέα να μην ξεχάσει τίποτε, να μην παραλείψει κάτι, να μην κάνει κάτι στραβά. Μόλις πήραν το δίσκο, έβγαλε γρήγορα-γρήγορα τα χαρτιά και

τα μολύδια που είχε κρύψει από φόβο μην τα ιδούν και της τα πάρουν, και ως την ώρα που κι' ή τελευταία άχτιδα του ήλιου σβύστηκε πίσω από το παράθυρό της, έμεινε με το κεφάλι σκυμμένο πάνω από το χαρτί, προσπαθώντας να θυμηθή τις λεπτομέρειες που της ξέφευγαν.

Στο τέλος, εξαντλημένη πιά, με το κεφάλι βαρύ σαν μολύδι, πήγε να ξαπλώσει στο κρεβάτι της. Ήθελε να κλάψει για να ξεθυμάνουν λίγο τα

«Η Μαρία-Ρόζα άρπαξε μ' άνυπομονησία το χαρτί και τα κραγιόνια». (Σελ. 234, στ. γ'.)

νεύρα της. Μα ήταν τόσο κουρασμένη, που μόλις ακούμπησε το κεφάλι της στο μαξιλάρι, την πήρε εύθες ο ύπνος.

Όταν ξύπνησε ήταν πιά ήμέρα. Η Μαρία Ρόζα αισθανόταν το έαυτό της φρέσκο, ξεκούραστο, ευδιάθετο. Δίχως να χάσει ούτε στιγμή σηκώθηκε, δρόμισε το πρόσωπό της μ' άφθονο κύο νερό και έτρεξε προς τα σχέδιά της που βρίσκονταν επάνω στο τραπέζι, όπως τα είχε αφήσει το περασμένο βράδυ.

Παρίεργο πράγμα. Τα μάτια της

σήμερα έβλεπαν καθαρά. Με το πρώτο βλέμμα κατάλαβε που βρισκόταν το λάθος που τόσο είχε παιδευτεί ν' ανακαλύψει χθές το βράδυ και δεν το κατάφερε. Είχε ξεχάσει τα τετράδια της μουσικής, τις δάφνες και τα τριαντάφυλλα που ήταν ριγμένα μπρός στο άρμόνιο και σκέπαζαν τα πόδια του σκαμνιού. Μόλις διόρθωσε αυτό το λάθος, όλα τα άλλα κανονίστηκαν από μόνα τους. Το μυαλό της, ήσυχο τώρα και ξεκούραστο, έ-

λυσε όλα τα προβλήματα που την είχαν τόσο βασανίσει χθές. Εργάστηκε ως μια ώρα ακόμη και στο τέλος σηκώθηκε άναστενάζοντας με ανακούφιση. Το σχέδιο ήταν έτοιμο. Ήταν ένα σχέδιο παιδικό, βέβαια, και όπωσδήποτε τε άτεχνο, αλλά πιστότατο.

Από μακριά ακούστηκε ένα ρολόγι να σημαίνει έννεα. Στις έννιάμισι ή νοσοκόμα θα έρχονταν να την πάρει. Δεν έπρεπε να χάσει ούτε στιγμή.

Χωρίς να σηκώσει διόλου το κεφάλι της, στο τελευταίο φύλλο του χαρτιού που της έμεινε, άντέγραψε το σκίτσο καθαρά με εξαιρετική προσοχή. Ύστερα χάραξε από κάτω με κεφαλαία την τυπική επιγραφή «SANCTA CECILIA» και ύψωνοντας το χαρτί ως τα μάτια της το παρατήρησε εξεταστικά σαν να ήταν έργο ξένο κι' όχι δικό της. Μα την αλήθεια το είχε καταφέρει πολύ καλά!

Εκείνη τη στιγμή έτριξε απέξω ή πόρτα. Ήταν ή νοσοκόμα που έρχόταν να την πάρει.

Η Μαρία-Ρόζα ένοιωθε μεγάλη συγκίνηση την ώρα που κρατώντας το πολύτιμο σχέδιο στα χέρια της πέρασε την πόρτα του κελλιού της και βγήκε έξω. Μια μουσική χαρούμενη φωνή της έλεγε, πως

δεν θα ξανάβλεπε πιά τη θλιβερή φυλακή της ούτε τα καγκελόφρακτα παράθυρα.

Όσοσο ή νοσοκόμα αντί να την οδηγήσει στο γραφείο του γιατρού, την πήγε κατ' ευθείαν στο περιβόλι.

Η Μαρία-Ρόζα παραξενεύθηκε λιγάκι, μα ή ευχαρίστησή της ήταν πιδ μεγάλη άκονη από την έκπληξή της.

Ο καιρός ήταν υπέροχος εκείνο το πρωί. Ο κήπος ήταν όλο φως και χρώματα, μα ή μικρούλα δεν στάθηκε ούτε ένα λεπτό για να τον θαυμάσει. Τρέχοντας, πετώντας σαν

πουλί πέρασε τις πρασιές. άνέβηκε τὸ μονοπάτι πὸ δὴ γούσε στὸ ὕψωματάκι κι' ἔφθασε στὸ κιγκλίδωμα. Στὴν ἀρχὴ δὲν εἶδε κανένα. Ὁ ἀντικρινὸς κήπος ἦταν ἀκόμη ἀδειος. Ἡ Μαρία-Ρόζα στάθηκε γιὰ νὰ πάρῃ ἀναπνοὴ καὶ μὲ μιὰ χαριτωμένη κίνηση ἔρριξε κατὰ πίσω τὴς ξανθὲς τῆς μπούκλες, πὸ μὲ τὸ τρέξιμο εἶχαν πέσει στὰ μάτια τῆς.

Ἐξαφνα ἔβαλε μιὰ φωνή. Ἐκεῖ μακριά, στὸ στρίψιμο μιᾶς δένδρου-στοιχίας ξεχώρισε διὸ ἀνοιχτόχρωμες σιλουέτες καὶ μιὰ πὸ σκούρα ἀγορίστικη. Ἡ Μαρία-Ρόζα ἔνοιωσε τὰ πόδια τῆς νὰ τρέμουν.

— Ἐδῶ εἵμαστε, φτάσαμε. καλημέρα! φώναξε ἀπὸ μακριὰ ὁ Ροβέρτος.

(Ἀκολουθεῖ)

KIMON AKIDHS

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

X. X. ΑΝΔΡΕΣΣΕΝ

Ἀγαπητοί μου,

ΤΟΝ περασμένο μῆνα ἡ Δανία γιόρτασε τὴν 130ῃ ἐπέτειο ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ μεγάλου τῆς συγγραφέα Χάνς Χριστιανού Ἀνδρесе, καὶ τὴν 100ῃ ἐπέτειο ἀπὸ τὴν ἐκδοσὴ τῶν πρώτων του παραμυθιῶν (ὁ συγγραφέας γεννήθηκε στὰ 1805 καὶ τὰ πρῶτα του παραμύθια φάνηκαν στὰ 1835). Νὰ μιὰ γιορτὴ παγκόσμια πὸ ἐνδιαφέρει ξεχωριστὰ καὶ τὰ παιδιὰ. Γιατὶ ποῖο παιδί, σ' ὅλο τὸν κόσμον, δὲν γνωρίζει τὸ μαγικὸ ὄνομα «Ἀνδρесе» καὶ ποῖο δὲν ἐδιάβασε ἕνα τουλάχιστο βιβλίο τοῦ μεγάλου Δανου, πὸ ἔγραφε κυρίως παραμύθια; Ἀλήθεια, ἔγραψε καὶ ποιήματα, ἔγραψε καὶ μυθιστορήματα γιὰ μεγάλους. Ἀλλὰ τὰ παραμύθια γιὰ παιδιὰ τὸν ἐδόξασαν. Καὶ γι' αὐτὰ καὶ μόνο θεωρεῖται σήμερα ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους λογοτέχνες, ὅχι μόνο τῆς Δανίας, ἀλλὰ τοῦ κόσμου ὅλου.

Τὸ περίεργο εἶναι πὸς ὅταν ἔδωλε τὰ πρῶτα του παραμύθια—τὸ ἐνδοξο βιβλίο πὸ γιορτάσθηκε ἡ ἐκατονταετηρίδα του—οἱ κριτικοὶ τῆς Δανίας τὸ βρήκαν πολὺ κατώτερο καὶ πολὺ ἀνάξιο γιὰ ἕνα συγγραφέα, πὸ πρωτύτερα εἶχε βγάλει ἕνα τόσο ὠραῖο κι' εὐδαίμονο μυθιστόρημα! Εἶπαν πὸς οἱ ἐλλπίδες πὸ στήριζαν στὸ μυθιστόρημα αὐτὸ—ξεχασμένο σήμερα—ἔδωλιναν μάταιες, καὶ συμβούλευαν τὸν καλὸ νέο μυθιστοριογράφον νὰ μὴν ξαναγράψῃ τέτοια τιποτένια κι' ἀσήμαντα πράγματα!

Εὐτυχῶς ὁ Ἀνδρесе, ἂν καὶ κλονίστηκε στὴν ἀρχή, δὲν ἄκουσε τοὺς κριτικούς ὡς τὸ τέλος. Ἐξακολούθησε νὰ γράφῃ παραμύθια γιὰ παιδιὰ. Καὶ μόνο σὰν ἄρχισαν αὐτὰ νὰ γνωρίζονται, νὰ μεταφράζονται καὶ νὰ θαυμάζονται σὰν ἀριστουργήματα στὸ ἐξωτερικὸ—στὴ Γερμανία, στὴν Ἀγγλία, στὴ Γαλλία—ὁ Ἀνδρесе, ὅπως συμβαίνει συχνά, ἀναγνωρίσθηκε ἐπιτέλους καὶ στὴν πατρίδα του.

Πόσα τράβηξε ὅμως ὡς νῆρθη αὐτὴ ἡ ἀναγνώριση! Ἡ ζωὴ του μοιάζει μὲ τὴ ζωὴ πολλῶν μεγάλων ἀνδρῶν. Οἱ φτωχοὶ γονεῖς του ἤθελαν νὰ τὸν κρατήσουν στὸ Ὀντενζε, τὴ μικρὴ πόλιν ὅπου εἶχε γεννηθεῖ, καὶ νὰ τὸν κάμουν ράφτη. Μὰ τὸ παιδί, πὸ αἰσθανόταν τὸν ἑαυτὸ του γεννημένο γιὰ μεγάλα, ἔφυγε μονάχον στὴν πρωτεύουσα, τὴν Κοπεγχάγη, γυρεύοντας ἐκεῖ προστάτες, γιὰ νὰ σπουδάσῃ καὶ νὰ ἀναιδεύθῃ. Τὰ πρῶτα του ποιήματα, παιδικὰ πρωτόλεια, τὸν ἔκαμν νὰ βρῇ κάποιον πὸ τὴν ἔβαλε ἐσωτερικὸ σ' ἕνα σχολεῖο. Ἀργότερα βρῆκε κι' ἄλλους. Σιγὰ-σιγὰ ἄρχισε νὰ κερδίζει τὴ ζωὴ του γράφοντας. Ἀλλ' ἀπὸ τὴ δόξα ἦταν ἀκόμα μακριά. Μόνον σὰν ἔδωλε τὸ πρῶτο του μεγάλο ἔργο—τὸ μυθιστόρημα πὸ εἶπαμε—ὅταν ἦταν εἰκοσιοχτὼ χρονῶν, ἔγινε κάπως γνωστός. Ἀκολούθησε ἡ ἐκδοσὴ τῶν πρώτων παραμυθιῶν πὸ, καθὼς εἶδαμε, τὸν ἐξήμωσε πολὺ μὲ τὴ δυσμένεια κριτικῶν ἀνίκων νὰ ἰδοῦν τὴν ἀξία τους. Καὶ χρειάστηκε νὰ περάσουν πολλὰ χρόνια κατόπι, γιὰ νὰ ἀνακηρύξῃ τὴ χαμένη ὑπόληψή του ὁ συγγραφέας καὶ νὰ λογαριάζεται ἀνὰ μέσον στοὺς διαλεχτούς.

Μὰ καὶ πάλι ἦταν μακριὰ ἀπ' τὴ μεγάλη δόξα. Τὴν περιμένε ὅμως, ἦταν βέβαιος πὸς θὰ τοῦ ἐρχόταν, πρῶτο γιατί εἶχε συναισθησθῇ τῆς μεγαλοφυΐας του—κι' ἡ μεγαλοφυΐα, ὅσο κι' ἂν παραγνωρίσθῃ, πάντα μιὰ μέρα ἀναγνωρίζεται—δεύτερο γιατί ἀπὸ μικρὸς ἦταν πολὺ φιλόδοξος—κι' ὁ φιλόδοξος, ἔρετε, προκαλεῖ τὴ δόξα, καὶ μάλιστα ὅταν τὴν ἐξίζη—καὶ τέλος γιατί σὰν ἦταν παιδί, στὴν πατρίδα του, μιὰ μάγισσα τοῦ προφήτεψε πὸς τὸ Ὀντενζε «μιὰ νύχτα θὰ καίγεται πρὸς τιμὴν σου!» Ἡ Ε, κι' αὐτὸ ἔγινε στὰ 1866, ὅταν ὁ Ἀνδρесе ἦταν 61 χρονῶν. Τότε πὸς λέτε, τὸ Ὀντενζε τὸν ἐκάλεσε γιὰ νὰ τὸν ἀνακηρύξῃ ἐπίτιμο δημότη. Ἐκεῖ τοῦ ἔγινε μιὰ θερμότατη ὑποδοχή, τὴ νύχτα ἡ πολίχνη ὅλη φωταγωγήθηκε, καὶ μιὰ πάνδημη λαμπροφωρία, μὲ τὴ μουσικὴ μπροστά, πέρασε ἀπ' τὸ σπίτι του. Τίποτ' ἄλλο δὲν ἤθελε πιά ὁ Ἀνδρесе, ἀφοῦ

κατόρθωσε νὰ διαφύσῃ καὶ τὸ ρητὸ «οὐδεὶς προφήτης δεκτὸς ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ πατρίδι». Πραγματικῶς, λίγα χρόνια ἔζησε ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, τὴ μεγαλύτερη καὶ τὴν ὀρειότερη τῆς ζωῆς του. Καὶ στὰ 1873 πέθανε στὴν Κοπεγχάγη, δοξαμένος κι' ἐκεῖ καὶ σ' ὅλο τὸν κόσμον.

Εἶναι περιττὸ ἴσως νὰ σὰς μιλήσω γιὰ τὰ παραμύθια τοῦ Ἀνδρесе. Τὰ ξέρετε καὶ τὰ θυμάστε καλά, γιατί μὲνον ἀξέχαστα γιὰ κάθε ἀνθρωπο πὸ μιὰ φορὰ τὰ διάβασε. Δὲν εἶναι μόνο γιὰ παιδιὰ, παρὰ καὶ γιὰ μεγάλους. Κανένας συγγραφέας δὲν ἔφτασε ποτὲ τὴ χάρη τῆς διήγησής τοῦ Ἀνδρесе. Κάθε του παραμύθι εἶναι σωστὸ ποίημα, μὲ τὴν ἰδέα του, μὲ τὴ φιλοσοφία του, μὲ τὸ συμβολισμό του. Κι' ἂν τὰ μικρὰ παιδιὰ γουστάρουν μόνο τὴ φαιδρὴ ἢ λυπητερὴ ἱστορία πὸ μὲ τὴ φαντασία ἐφευρίσκει καὶ μὲ τὴν ἐξυπνάδα διηγείται ὁ παραμυθιστής, οἱ μεγάλοι ἐμβαθύνουν στὸ νόημα τῆς ἀπολαμβάνουν τὴν ποιητικὴ, τὴ συχνα μελαγχολικὴ διάθεσή τῆς.

Ἀνὰ μέσον σ' ἀριστουργήματα τοῦ Ἀνδρесе εἶναι καὶ τὸ περίφημο «Ἀσχημόπαπο». Εἶχε γεννηθεῖ, λέει, σὲ μιὰν αὐλὴ μαζί μὲ ἄλλα παπάκια, μὰ ἦταν τόσο διαφορετικὸ ἀπὸ τὰ δέξερφια του, ὥστε κι' αὐτὰ, κι' οἱ γονεῖς τους κι' ὅλα τὰ ἄλλα ζωντανὰ τῆς αὐλῆς τὸ ἐπαίρναν γιὰ κακοφτιασμένο, ἀσχημο, παρακατινὸ παπί. Καὶ τὸ περίπαιζαν, καὶ τὸ περιφρονούσαν, καὶ τὸ τοιμπούσαν, καὶ τὸ βασάνιζαν. Τὸ ἀσχημόπαπο ὅμως δὲν ἦταν παρὰ ἕνας μικρός, ἀγνώριστος ἀκόμα κύκνος. Εἶχε γεννηθεῖ ἀπὸ αὐτὸν κύκνον, πὸ εἶχε βάλει κάποιος μαζί μὲ ταῦτά τῆς πάπιας. Καὶ μιὰ μέρα πὸς πέρασαν πάνω ἀπ' τὴν αὐλὴ ἐκείνη καὶ ὠραῖα κάτασπροι κύκνοι, τὸ εἶδαν, ἄκουσαν τὴ φωνή του, τὸ γινώρισαν γι' ἀδέρφι τους καὶ τὸ πῆραν μαζί τους στὰ ψηλά καὶ στὰ γαλάζια...

Θέλεγε κανένας πὸς τὸ συμβολικὸ αὐτὸ παραμύθι ὁ Ἀνδρесе τὸ ἔγραψε γιὰ τὸν ἑαυτὸ του. Ἐτσι κι' αὐτόν, στὴν αὐλὴ του, στὴν πατρίδα του, τὸν ἐπαίρναν γιὰ πολὺν καὶ γι' ἀσχημόπαπο. Μὰ ἦταν κύκνος. Καὶ τὸν εἶδαν οἱ κύκνοι περνώντας καὶ τὸν γινώρισαν καὶ τὸν πῆραν μαζί τους. Τότε κατάλαβαν καὶ στὴν αὐλὴ του, πὸς δὲν τοὺς ἐμοιάζε, γιατί ἦταν ἄλλος, μεγάλος. Καὶ μποροῦσε νὰ πετᾷ στὰ ψηλά καὶ στὰ γαλάζια ἐνῶ ἐκεῖνοι πὸς τὸν περιφρονούσαν, μὲλις ἦταν ἱκανοὶ νὰ περπατοῦν στὸ χῶμα καὶ στὴ λάσπη τῆς αὐλῆς...

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΡΗΜΟΚΚΛΗΣΙ

Μὲ τὸ φτωχὸ σπασμένο σου σταυρό, Ἐρημοκκλησί, ἐκεῖ σὲ βράχου πλατὶ, Τρανοῦ κυμάτου μοιάζεις τὸν ἀφρό Πὸ σὰ μαρμαρωμένο δὲν κυλάει.

Ξεκίνησα διαβάτης μιὰ φορὰ, Φτωχὸς προσκυνητὴς νάρθω σιμά σου. Στὴν ταπεινὴ καρδιά μου εἶχα χαρὰ Πὸ θάμουν συντροφιά στὴν ἐρημιά σου,

Μὰ ἦρα τὴ φτωχοθύρα σου κλειστὴ Καὶ στὸ κατώφλι, πράσινα στρωσίδια. Τὴν ὄψη σου ἀγαπῶ τὴ γελαστὴ Πὸ ὁ χρόνος σοῦ τὴν ἀφήσε τὴν ἴδια.

Φτωχὸ ἐρημοκκλησί μου ὁρφανό, Ὅπου ἡ ζωὴ σου ἀφρόντιστα κυλάει, Ὅταν σὲ δέρνει ἀγέρας, πὸς πονῶ, Μαρμαρωμένε ἀφρέ, σὲ βράχου πλατὶ.

Περικληπέσσα

✽✽

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΠΕΤΑΛΟΥΔΑΣ

Ἐνα ἀνοιξιάνικο πρωτὶ πὸ ὁ ἥλιος ἔλαμπε, πὸ ὁ οὐρανὸς γελοῦσε, πὸ τὰ λουλούδια ἀνθισμένα σκορποῦσαν εὐωδίες, γεννήθηκε μιὰ χρυσόασπρη πεταλούδα.

Μόλις ἀνοίξε τὰ μάτια τῆς ἀπ' τὸ βαθὺ λήθαργο πὸ βρισκόταν, ἀνέκρουσε μπροστά τῆς ἕνα θαυμάσιο κῆπο. Ἐνα κῆπο μ' ὅλα τὰ λουλούδια πὸ θὰ ἐπιθυμοῦσε κανεὶς!

Ἡ πεταλούδα θαμβωμένη ἀπ' τὴν τόση ὁμορφιά, κοίταζε γοητευμένη τὰ γύρω καὶ τέλος τινύσσοντας τὰ φτερά τῆς πέταξε γιὰ νὰ τὰ δῇ κι' ἀπὸ κοντά.

Πετοῦσε ἑλαφρὰ μὲ σκέρτσα κι' ὅλο χάρη! Τὰ λουλούδια τὴν κοίταζαν καὶ τὸ καθένα τέντωνε καὶ πὸς πολὺ τὸ κορμί του γιὰ νὰ τὴν προσελκύσῃ. Καὶ νὰ τὴν, μετὰ ἀπὸ λίγο ἀρχίζει ὅλα νὰ τὰ πλησιάζῃ. Χαιρετὰ τὸ ἕνα, στέλνει ἕνα φιλάκι στὸ ἄλλο, χαϊδεύει τὸ πὸς πέρα...

— Καλὴμέρα τριαντάφυλλο, τί γίνεσαι μικρὸ γλασεμί; Καὶ σὺ γὰρ τί κάνεις; Ἐγὼ φεύγω, φεύγω νὰ γνωρίσω ὅλο τὸν κῆπο, βιάζομαι νὰ νοιώσω ὅλη τὴ ζωὴ, ἡ ζωὴ εἶναι τόσο ὠραία!

Καὶ σπρωγμένη ἀπ' ἕνα μικρὸ ἀεράκι, ἡ χρυσόασπρη πεταλούδα τρέχει, τρέχει μ' ὅλη τὴ δύναμη τῆς νιότης τῆς νὰ τὰ γνωρίσῃ ὅλα καὶ διὰ μιᾶς.

Μερικὰ παιδάκια στὸ δρόμο τὴν κυνήγησαν, μὰ αὐτὴ τοὺς ἔφυγε χιτῶνοντας μόνο τὰ μετὰξινὰ μαλλιά τους μὲ τὴς φτερούγες τῆς.

Καὶ τρέχει, ὅλο τρέχει μεθυσμένη ἀπ' τὸ ἀεράκι, ἀπ' τὸν ἥλιο, ἀπ' τὴς εὐωδίες. Πάνω ἀπὸ μιὰ λίμνη καθρεφτίζει τὰ χρυσόασπρα φτερά τῆς, καὶ περὶφάνη γιὰ τὴν ὁμορφιά τῆς ξαναφύγει γιὰ νὰ γνωρίσῃ κι' ἄλλους τόπους, γιὰ νὰ σκανδαλίσῃ κι' ἄλλα παιδάκια, γιὰ νὰ ρουφήξῃ τ' ἀρωμα κι' ἄλλων λουλουδιῶν.

Στὸ διάβα τῆς ἕνας κρῖνος ὁλόσπρος τῆς ἔκανε πὸς ἐντύπωση ἀπ' ὅλα τ' ἄλλα, τὸν πλησίασε διαστακτικὴ κάγοντας σκερτσώμενος βόλτες. Δὲν πρόφτασε καλὰ-καλὰ νὰ καθήσῃ στὰ πέταλά του γιατί αἰσθάνθηκε μιὰ δύνα-

τὴ ταμπιά στὴ φτερούγα τῆς καὶ μ' ἕνα βόμβο καὶ λόγια ψιθυριστὰ καὶ γεμάτα κακία.

— Ἐπιτάλῃ πεταλούδα χωρὶς σκοπὸ στὴ ζωὴ. Δὲν βλέπεις ὅτι ἄλλος βρίσκεται ἐδῶ μέσα; Φύγε, πῆγαινε πὸς πέρα. Ἐσὺ εἶσαι συνθησιμένη ν' ἀλλάξῃς διαρκῶς θέση.

Κι' ἡ μικρὴ χρυσόασπρη πεταλούδα, πληγωμένη ἀπ' τὴ ταμπιά κι' ἀπ' τὰ λόγια τῆς μέλισσας φεύγει λυπημένη καὶ ξαφνιασμένη ἀπ' τὸ πρῶτο κτύπημα αὐτοῦ τῆς ζωῆς. Μὰ ὁ ἥλιος λάμπει ἡ φύσις γελά, μορεῖ νὰ μὲν κανεὶς διαρκῶς μελαγχολικός; Εἶναι τόσα τὰ λουλούδια πὸς τὴν προσκαλοῦν νὰ πᾶν κοντὰ τους, τόσα πέταλα ἑτοιμα νὰ τὴν δεχθοῦν.

Ὁ ἥλιος ἀρχίζει νὰ γέρνῃ στὸν ὀρίζοντα καὶ τὸ σκότος σιγὰ-σιγὰ σκέπαι τὰ γύρω. Μὰ ἡ πεταλούδα ἀκούραστη ἔτρεχε ἀκόμα, ἔτρεχε γιὰ νὰ νοιώσῃ ὅλη τὴ ζωὴ. Καὶ μὲς στὸ σκότος εἶδε ἀπὸ μακριὰ καὶ νὰ λάμψῃ.

Τὴ νᾶναι αὐτὸ, σκεπτόταν, ἕνας δεύτερος ἥλιος ἴσως, λάμπει τόσο πολὺ πὸς μὲ τραβᾷ. Θὰ πάω, θὰ πάω κι' ἀπὸ κοντὰ νὰ τὸ δῶ.

Κι' ἡ πεταλούδα περιεργὴ ὅπως πάντα νὰ τὰ γνωρίσῃ ὅλα, τρέχει.

Πλησιάζοντας βλέπει ἕνα δωμάτιο φτωχικὸ καὶ πάνω στὸ τραπέζι ἕνα κερί ἀναμμένο. Πάει πὸς κοντὰ, τὸ τριγυρίζει ἡ φλόγα τῆς καίει λίγο τὴς χρυσόασπρες φτερούγες, ἀπομακρύνεται τρομαγμένη μὰ δὲν μπορεῖ, ἡ λάμψη τῆς μετὰ καὶ σὰν μαγνητισμένη ξαναπλησιάζει. Θέλει νὰ παύσῃ καὶ μὲ τὴς φλόγες ὅπως μὲ τὰ λουλούδια! Μὰ ἀλλοίμονο, ἡ φωτιά δὲν ἀστενέεται, καὶ σὲ λίγο ἕνα ψεῖς ἀκούγεται κι' ἡ μικρὴ χρυσόασπρη πεταλούδα πέφτει πάνω στὸ τραπέζι μισοπεταμένη...

Δὲν περνᾷ πολλὰ ὥρα καὶ κοντὰ στὸ κερί ἕνα μικρὸ σωματάκι βρισκόμεναι παγωμένο καὶ χωρὶς ζωὴ. Μιὰ μικρὴ σπαρξὴ ξεψύχησε, θῆμα τοῦ πόθου τῆς νὰ τὰ γνωρίσῃ ὅλα καὶ γρήγορα.

Σφίγξ

✽✽

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ

Οἱ τσιγγάνοι! Τὸ αἰώνια περιπλανώμενο πλῆθος! Εἶναι λίγες μέρες πὸς ἦσαν ἀκολουθούμενοι ἀπὸ τὰ τροχόσπιτά τους καὶ τ' ἀμάξια πὸς τὰς εἰσαν ἀδύνατα καὶ κακομοιριασμένα ἄλογα. Οἱ γαῖδαροι προπορεύονταί φέροντας μέσα σὲ καλάθια, τὰ μικρὰ τσιγγανόπουλα.

Μόλις ἔφθασαν, ἀφοῦ ἔστησαν τὴς σκηνές τους κοντὰ στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ, διασκορπίστηκαν ὅλοι στὰ διάφορα μέρη τοῦ χωριοῦ.

Ἄλλοι γιὰ νὰ πουλήσουν μύλους... οἱ γυναῖκες μὲ τὰ μαρὰ κρεμασμένα σὲ πρόχειρες κούνιες, στὴν πλάτη, γιὰ νὰ ποῦν τὴν μοῖρα... οἱ ὠραῖες τσιγγανοπούλες μὲ τὰ ἀμυγδαλωτὰ μαῦρα μάτια, γιὰ νὰ χορεύουν μὲ τὰ ντέφια τους τοὺς τελλοὺς χοροὺς τῆς φυλῆς τους... καὶ μερικοὶ τσιγγάνοι σταματοῦν στὴν πλατεῖα τοῦ χωριοῦ πὸς μαζεμένους πολλὲς κόσμους περιμένει ν' ἀρχίσουν τὴν παράστασή τους ἡ ἀρκούδα καὶ ἡ μαϊμού...

Οἱ πὸς γέροι μένον στὴ κατασκήνωσι καὶ καθισμένοι πλέκουν καλάθια πὸς θὰ πουλήσουν ἀργότερα στὸ χωριό, ἐνῶ οἱ γριεὲς ἐτοιμάζουν τὸ λιτὸ πρόγευμα. Τὰ παιδάκια κουρελιασμένα, καὶ βρώμικα, περιπλανῶνται ἀπὸ «τροχόσπιτο» σὲ «τροχόσπιτο», πιπιλίζοντας ἕνα ξερὸ, λιγδερὸ, μαῦρο ψωμί.

Καὶ τὸ βράδυ ἐνῶ ὅλο τὸ χωριὸ κοιμάται, αὐτοὶ μαζεμένοι γύρω ἀπὸ τὴν φωτιά πὸς οἱ λῆμψεις τῆς κάνουν πὸς ἄγρια ἀκόμη τὰ κεκριμπάρνια πρόσωπά τους, συνοδεύουν μ' ἕνα γλυκὸ μουρμούρισμα, τὴς γλυκιὲς καὶ παθητικὲς νότες πὸς σκορπᾷ τὸ βιολὶ κάποιου τσιγγάνου...

Σὲ λίγο στὴν βαγαπόντικη φυλὴ, ἀπλώνεται ἡ ἡσυχία τοῦ ὕπνου, καὶ ἡ γαλήνη δὲν ταράσσεται παρὰ ἀπὸ τὰ οὐρλιάσματα τοῦ σκύλου καὶ ἀπὸ τὸ μούγγισμα τῆς ἀρκούδας πὸς εἶναι δεμένη λίγο πὸς πέρα...

Ὅλα ἀναπαύονται... ἡ φωτιά σβύνει λίγο, λίγο, σκορπώντας παντοῦ κόκινες σπινθες... καὶ ἡ σελήνη κόνη ψηλά στὸν οὐρανὸ, σκορπίζει ἕνα γλυκὸ, καὶ ἑλαφρὸ φῶς στὴν κοιμισμένη ὁρμή...

Λιχουδίτσα

✽✽

ΣΤΙΣ ΦΥΛΑΚΕΣ

Τὸν τράβηξαν στὴ φυλακὴ γιὰ κάποιο ἀδίκημα. Μιὰ μικρὴ κλεψιά. Ἐνα ψωμί ἀπὸ κάποιο φούνο... Πὸς τὸ κανε δὲν τὸ ξέρε οὔτε κι' ὁ ἴδιος. Ὁδὲν φαίνεταν σὰν κοιμισμένος ἀπ' τὸν πόνο πὸς νοῦνισσε διὰν ἄκουσε ἀπὸ τὸ ζῆτ' ὡμί τὸ μονακριβὸ παιδί του, τ' ὁρφανὸ ἀπὸ μητέρα. Αὐτὸς τὸ παρακατέκοταν σὲ ὅλα του. Ἦταν μικρὸ ἀκόμα τὸ καὶμένο, τεσσάρων χρονῶν, κι' εἶχε ἀνάγκη προστασίας. Μάτωνε ἡ καρδιά του νὰ τὸ βλέπῃ νὰ πεινᾷ. Ἐφυγε ἀπ' τὸ σπίτι σὰν τρελλός. Δὲν μποροῦσε δὲν σκεπθῇ τίποτε. Τὸ μυαλό του δὲν γεννοῦσε σκέψεις. Ὅλα τὰξε πουλήσῃ. Πὸς θὰ κατόρθωνε νὰ ἐξοικονομήσῃ λίγο ψωμί; Σὲ ποῖον νὰ ἀποτανθῇ πὸς βρισκόταν μόνος κι' ἔρημος σὲ ξένον τόπο;

Στὸν δρόμο τὸν γαργάλισε ἡ μυρουδιά φρέσκου ψωμοῦ. Γύρισε κι' εἶδε τὸν φούνο. Καὶ στὴν βιτρίνα τὴν καινούργια πὸς δὲν ἦσαν περασμένα τὰ τέξια, ἔβαλε ἀσυναίσθητα τὸ χερί του γιὰ νὰ τραβήξῃ τὸ ψωμί. Τὸ εἶδαν. Τὸν ἔπιασαν καὶ ὥστερα ἀπ' ἕνα σωρὸ περιπλανήσεις τὸν ἔβρισαν στὴν φυλακὴ. Μάταια ἔκλαψε, ἰκέτεψε, παρακάλεσε. Ὁ νόμος εἶναι ἀμείλικτος. Δὲν ἔξετάζει τὰ ἐλατήρια, μὰ τὴς πράξεις. Καὶ δὲν τὸν ἄκουσε κανεὶς. Καθένας ἐκτελοῦσε τὸ καθήκον του.

Μὰ κάποτε, σὰν νὰ ἐνοχλήθηκε ὁ κ. Διευθυντὴς τῶν φυλακῶν ἀπ' τὸ κλάμα τὸν ῥώτησε τὴν αἰτία τῆς ἀπελπισίας του. Κι' αὐτὸς μὲς τοὺς λυγμούς τοῦ ἐξήγησε πὸς εἶχε τὸ παιδί του μόνον, κλειδωμένο στὸ σπίτι καὶ πὸς μόνον του, θὰ πέθαινε σίγουρα ἀπ' τὸν φόβον καὶ τὴν πείνα. Συγκινήθηκε ἄραγε ἡ καρδιά τοῦ Διευθυντοῦ πὸς ἦταν συννησιμένη νὰ παρακολουθῇ ἀπὸ πολὺ κοντὰ ὅλες τὴς ἀνθρώπινες τραγωδίες; Τὸ βέβαιο εἶναι πὸς ἔστειλε κόποιον νὰ φέρῃ τὸ παιδί κι' ἐπέτρεψε στὸν πατέρα νὰ τὸ κρατῇ κοντὰ του ὅσον καιρὸ θάμεινε μέσα. Μὲ διακουσμένα μάτια ὁ πατέρας τὸν εὐχαρίστησε ἐνῶ καταφιλοῦσε τὸ μαρὸ

του άλλ' εκείνος γρήγορα και σοβαρά τραβήχτηκε για να μην δείξη τα δυο δάκρυα που κύλισαν απ' τα μάτια του.

Την άλλη μέρα ξύπνησε ο Νικάκης —έτσι τ'όλεσαν το παιδί—και κοίταξε δλους τους φυλακισμένους, δλους κοινωνικά ναυάγια, παραξενεμένος στην αρχή. Είδε άγριες φυσιογνωμίες, γένεια, μουστάκια, σηκωμένα και ξεπεταμένα μαλλιά, έξογκωμένα και κοκκινισμένα μάτια, χειρονομίες που θαρρούσε πως θα τον χτυπήσουν. Τρόμαξε. Μα λίγο-λίγο συνήθισε αυτήν την κατάσταση όπως συνειδητεί κανείς κάθε πράγμα και έπιασε φιλία μ' όλους. Και τότε έγινε το θαύμα μόνον τήν φυλακή. Τό θαύμα της αλλαγής. Δεν έβλεπε πια τις άγριες φυσιογνωμίες, τις φοβερές χειρονομίες, τα βαριά λόγια, τα χτυπήματα και τις βουσιές. Πόση αλλαγή μορφή να φέρη ένα άθωο πλάσμα σ' ανδρώπους άπαγορευμένους, μεθύσιους, ακούσιους; Έβλεπε ανθρώπους που ως χθές ήτοσαν να σκοτώσουν, σήμερα να βαρύνονται μετανοημένοι και να ζητούν άνακούφιση στο γέλιο που θα τους έστελνε ένα παιδί. Άνθρώπους που είχαν ξεχάσει να γελούν τους έβλεπε να ξαναμαθαίνουν το γέλιο. Ο ένας ξουριζόταν για να μην τύχει και τρομάξη ο Νικάκης με τα χάλια του, κι ένας άλλος άνασκόλευε στην μνήμη του όλα τα παιδικά παιχνίδια του για να τα μάθι στον μικρό φίλο του. Κάποιοι παρέκει ξεκρεμούσε έναν φλώρο να τόν τον χάριση και κάποιος άλλος έδωσε τα τελευταία του λεφτά ναγοράση σοκολάτα του Νικάκη. Όλοι τον άγαπούσαν κι όλοι τον εύγνωμονούσαν κεί μέσα που στάλαζε στην ψυχή τους λίγη απ' την δική του άθωότητα. Και κείνος; Ο Νικάκης άνοούσε το καλό που τους έκανε. Τους άγαπούσε όπως δλους. Τους χάριδε, τους φιλούσε και κάποτε τους τυραννούσε. Τραβούσε τις μύτες τους, ταυτιά τους, τα μαλλιά τους. Κάποτε έκανε κι άλλο θαύμα. Έμαθε σ' όλους την βραδινή του προσευχή και κείνο το βράδυ θάβλεπε κανείς μεγάλους άνδρες να στέκονται εύλαβικά πίσω απ' ένα παιδί και να ψιθυρίζουν τα λόγια της προσευχής που μιλούσαν γι' αγάπη, για συγγνώμη, και για την μεγαλοψυχία του Θεού. Και κείνο το βράδυ ένοιωσαν οι φυλακισμένοι πούδες δρόμος είν' εκείνος που πρέπει κανείς να ακολουθήση.

Άληθινά πόσο καλό, ποιά μεταβολή, πόσα τρυφερά αίσθήματα δεν ξυπνά μέσα μας άκόμη κι' ή θεά μόνο ενός παιδιού!

Γρήφος

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΟΥ

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΕΣ ΕΛΠΙΔΕΣ

Είχα άποκάνει τόσον καιρό με την πληχτική αυτή όμίχλη, που βάρανε όλοένα την ψυχή μου κι' το μυαλό μου. Θολούρα και σκοτεινιά βουβή κι' άδιαπέραστη... Μα σήμερα, σήμερα λες και δεν είμαι ο ίδιος άνθρωπος. Τα σύννεφα άνάλυσαν άπαλά και ξάνοιξε ή ψυχή μου, μοιάζει με κοιλάδα ήλιόλουστη τώρα.

Παραξενεύονται και χαίρουνται συνάμα για τούτο το άναπάντεχο πανηγύρι.

Ο ήλιος της έλπίδας χύνει καταρράκτες το χρυσάφι του.

Φως! Θεέ μου πόσο φως! Και ξαναβλέπω τον έαυτό μου σαν κάποιον καλό φίλο πουχά να δώ κάμποσο καιρό. Μα λες κι' έχει αλλάξει λίγο. Ά! ναί, πρώτη φορά βλέπω εκείνα εκεί τα μουμπούκια που ξεπροβάλλουν δειλά-δειλά το κεφάλια, με μιá ρόδινη ύπόσχεση στην κορφή από το πράσινο σκουφάκι τους. Καινούργια δνεира, που σκόρπισαν καινούργιους τόνους χαράς. Κι' όλα αυτά γίνηκαν κρυφά κι' ύποσυνειδητά μέσ' το μάπος της όμίχλης. Ο σπόρος της έλπίδας μοιάζει ν' άνανεώνεται άδιάκοπα μέσα μου. Σάν να είναι μιá από τις άπαραίτητες τροφές της ψυχής μου.

Τί καλά! Νοιώθω να γεμίζω ζωή. Μούρχεται να κάνω ένα σωρό τρέλλες. Να κυλιστώ στο γρασιδί μου, να γαϊδουράκι, να φωνάξω να κάνω άταξίες σαν μικρό παιδί, έτσι μόνο και μόνο για ν' άφήσω να ξεχειλίση ό ένθουσιασμός που με πλημμυρίζει. Είναι τόσο όρατο να νοιώθω καμιά φορά την ψυχή σου σαν άνοιξιάντικο κάμπο γιγιάτο άνθια κι' άρώματα. Ρουφώ άχόρταγα τον άέρα της καινούργιας αυτής ζωής και νοιώθω ν' άνεβαίνω μέσα μου άπαλά ή εύχαρίστηση, σαν τους χυμούς των δέντρων, που σκορπίζουν τη ζωή από τις ρίζες ως τα φύλλα. Κι' αλήθεια ζηλεύω τα πουλάκια, που μόρονουν να ξεσπούν τη χαρά τους μέσ' σε τρύλλιες τρελλούταινες κι' άρμονίες γλυκές. Κάτι τέτοιες στιγμές νοιώθω πολύ να μου λείπουν τα φτερά. Να μπορούσα ν' άλφροπέταγα γοργά στον άέρα προς τα βουνά και τη θάλασσα. Ν' άγκάλιαζα με τη ματιά μου τ' άτέλειωτα μάκρη και να τραγουδούσα ν' άκουγε κι' ό ήλιος τη χαρά μου.

Έχω φως, πολύ φως μέσα μου σήμερα και θάθελα να το σκορπίσω σ' εκείνους που σκεπάζει άκόμη ή όμίχλη.

Μικρομέγαλη

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Σηκώθηκα σήμερα λίγο νωρίς για να διάβω 'Ιστορία. Μα θά προφθάσω τάχα να την τελειώσω σέ τρεις ώρες, ως που να πάω σχολείο; Τί του ήθε το καθηγητή μας να μās βάλη έννέα σελίδες 'Ιστορία. Ά, ναί, γιατί άτακούσαμε, και για να μās τιμωρήση δεν έβρισκε ό καίμενος άλλον τρόπο και έστρεψε τα βλέμμάτα του, στην δυστυχισμένη 'Ιστορία, χωρίς αυτή να του φταίη σε τίποτα.

Άρχισα λοιπόν να διαβάω τη Γαλλική Έπανάσταση. Τη διάβασα δυο-τρεις φορές χωρίς να καταλαβαίνω τίποτα. Που να μου μπούν στο κεφάλι τα γεγονότα με νυσταγμένο το μυαλό. Μ' έπιασε τέτοια άπελπισία που δίνω κι' έγώ φτερά στο βιβλίο μου από τη μιá άκρη της κάμαράς μου στην άλλη, και ξαναπέφτω στο κρεβάτι μου, όπου δεν άργησε να με πάρη ό ύπνος. Κοιμήθηκα άρεστέ, γιατί ήθε ή άδελφή μου να με ξυπνήση, λέγοντάς μου.

—Ο καιρός είναι όρατος σήμερα, κι' ίσως να πάμε έκδρομή.

—Και πούδες σās είπε για έκδρομή;

—Ο καθηγητής μας χθές.

Ντόθηκα γρήγορα κι' έτοιμάσθηκα για το σχολείο, άφου πήρα μαζί μου και την πολυβασανισμένη 'Ιστορία... Άμ' άν δεν πάμε έκδρομή, και με σηκώσει ό καθηγής μου στο μάθημα, τί δικαιολογία να βρω;

Φθάσαμε λοιπόν στο σχολείο. Τον πρώτο καθηγητή που συνάντησα ήταν της 'Ιστορίας. Σάν κάτι να μ' έσπερχνε έτρεξα γρήγορα κι' έφθασα στις φίλες μου που κι' αυτές δεν πήγαιναν πίσω. 'Η μιá παρηγορούσε την άλλη. Έγώ ήμουν πεθαμένη, γιατί σκεπτόμουνα πως είναι ή σειρά μου, και θά μείνω κόκκαλο.

Σέ λίγο κτύπησε το κουδούνι, ν' άγεβούμε στην τάξη. Δεν θά πηγαίναμε έκδρομή, κι' αλίμονό μου. Άρχισα σιγανά να παρακαλώ το Θεό να μ' ή σιγή στο μάθημα, όταν, στην «τρομερή» για μένα στιγμή, ή φωνή του γυμναστή μας άκούστηκε: «έκδρομή!»

Ο Θεός λοιπόν είχε άκούσει την παράκλησή μου και μ' έσωσε. Άπό τότε όμως δεν τόλμησα και άλλότε να ξαναπάω στο σχολείο τελείως άδιάβαστη.

Ξανθή Έλληνοπούλα

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ή θεία ρωτάει τη μικρή Νίτσα:

—Πόσες ώρες έχει ή ήμέρα;

Και ή Νίτσα:

—Άπό το πρωί ως το βράδυ.

***

Ο καθηγητής στο μάθημα της γεωγραφίας:

—Πώς πηγαίνουμε από τον Πειραιά στη Θεσσαλονίκη;

—Μέ το βαπόρι.

—Και πώς άλλοιως;

—Μέ το σιδηρόδρομο.

—Και πώς άλλοιως;

—Κολυμπώντας!

Όρφανούλα

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ
ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Άπό τους έν παρενθέσει άριθμούς, ό πρώτος είναι τα ταχυδρομικά του Έσωτερικού και ό δεύτερος του Έξωτερικού.

Ο Άγγελος της Αγάπης (με 60 εικόνες) δρ. 35 (15 και 29).

Η Άδελφούλα μου, μυθιστόρημα Γρ. Ξενοπούλου (με 24 εικόνες) δρ. 20. (7,50 και 15).

Η Άπλη ζωή, υπό Άγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8 (1 και 2).

Η Έπιτυχία εις την ζωήν, υπό Άγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8. (1 και 2).

Η Έδουχία, υπό Άγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8. (1 και 2).

Τό Θύμα τοΰ Φθόγου, (με 20 εικόνες) δρ. 30. (9,50 και 20).

Παιδικόν Θέατρον, Γρ. Ξενοπούλου, δι' εορτάς Σχολείων και Οικογενειών, Α' Τόμος δρ. 20. (7,50 και 15). Β' Τόμος δρ. 20. (7,50 και 15).

Παιδικόν Πνεΰμα, (Τομίδιον, Γ') δρ. 5. (1 και 2).

Πρώτος δ Νίκιον, (με 24 εικόνες) δρ. 30. (9,50 και 20).

Ο Πυρετιώπλης, (με 24 εικόνες) δρ. 30. (9 και 18).

Υπέρ Πατρίδος, (με 24 εικόνες) δρ. 30. (10,50 και 21).

Ο Φώτης, έμμετρον διήγημα δρ. 7. (3,50 και 5,50).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Άθηναι, 42 όδός Εϋριπίδου
την 9 'Απριλίου 1935

ΕΒΓΗΚΑΝ τ' άποτελέσματα του Α' Διαπλαστικού Ραδιοφωνικού Διαγωνισμού. Έργάσθησαν μαζί μου γι' αυτά όλοι μου οι τακτικοί συνεργάτες και την κρίση την έγραψε άπό μέρους μου ό κ. Γρηγόριος Ξανόπουλος. Τώρα που διαβάζετε αυτές τις γραμμές, τ' άποτελέσματα ταξιδεύουν για την 'Ιταλία. Δεν ξέρω όμως πότε θα φθάσουν και θ' άνακαίνωθον άπό το Σταθμό του Μπάρι: αυτή την Πέμπτη ή την άλλη; Προσέχετε όπωσδήποτε για να τ' άκούσετε.

Τρεις γενεές Διαπλαστούλα μ' έπισκέφθηκαν τελευταία στο γραφείο μου: Ο Έλληνοδός Άετός, σημερινό Διαπλαστούλο, με τον πατέρα του και με τον παππού του, που κι' αυτοί μιá φορά ήταν συνδρομητές μου. Μου έφεραν μάλιστα και λουλούδια άπό το περιόδιό τους... Τί συγκινητική έπισκεψη! Τί σπάνιο πράγμα για ένα περιοδικό. να βλέπη στο γραφείο του μαζί, πάπο, γιό κι' έγγονο συνδρομητές του — τρεις γενεές!

Αυτό είναι αλήθεια, Γολιάθ: κάποτε εύκολότερο είναι να γράφη κανείς ένα καινούργιο κομμάτι παρά να διορθώση ένα παλιό. Είναι όμως και περιστάσεις που ή διορθωση γίνεται εύκολα. Για το άλλο ζήτημα έχεις πολύ δικιο: φέτος ένα ψευδώνυμο το έχει ό Α. Τοΰ χρόνου τάφινει και το παίρνει ό Β. Κι' ένας που δεν έτυχε να προσέξη στη νέα έγκριση, μπορεί να γράψη στον Β με την ιδέα πως είναι ό Α. Θά σκεφθώ λοιπόν με τί τρόπο μπορεί να προλαμβάνεται στο μέλλον αυτή ή παρεξήγηση; κι' ίσως με τον τρόπο που προτείνεις: όταν δηλαδή παίρνη ένας ψευδώνυμο που το είχε πρωτίτερα άλλος, να σημειώνω στην έγκριση 2ος, 3ος και καθέτης. Έννοείται πως όταν λέω «πρωτίτερα», δεν έννοώ έδω και είκοσι ή δέκα χρόνια, γιατί τότε δεν θάβρισκα λογαριασμό: έννοώ πέρου ή το πολύ πρόπερου.

Συρεκόλα, άργησα νάπαντήσω στο γράμμα σου της 22 Φεβρουαρίου, γιατί το έβαλα κατά λάθος, μαζί με την άπάντησή σου, στο φάκελλο του Διαγωνισμού, και το βρήκα μόλις προχθές που τον άνοιξα για να κάμω την κρίση. Καθώς βλέπεις παραπάνω, τη γνώμη μου για την έκθεσή σου θά την άκούσης στο ραδιόφωνό σου μέσ' απ' αυτές τις ήμέρες. Έδω δεν μπορώ να σου πω τίποτα.

Τό κατάλαβα, Άστρον της Αύγης, πως το καλό που είχες να μου άναγγέλης θάταν κανένα ξεσπάθωμα, άφου το γράμμα σου συνοδεύονταν άπό ένα έκτακτοάριχο. Σ' εύχαριστώ πολύ για το δέγγμα αυτό της αγάπης σου και για τα καλά λόγια. Έστειλα στη νέα μου φίλη τα φυλλάδια και περιμένω τις έντυπώσεις της. —Μά και οι τόνοι δεν είναι σημεία στίξεως; Δεν στίζουν και αυτοί το καίμενο; Παραστικά της μαμμάς.

Σέ συγχάρω, Εύαίσθητη Καρδούλα, για τους λαμπρούς βαθμούς. Μα βέβαια δεν μπορούδες να πάρης μικρότερους, άφου καπιάσες τόσο. Δεν βρισκα πως φέτος δημοσιεύονται λιγώτερες Μ. Άγγελίες άπό άλλους. Στο περασμένο φύλλο π: χ: είχα σχεδόν μιá στήλη. Ίδω για ποιό λόγο —νομίζω— ή μητέρα σου, ένω σάφινει να πηγαίνης μόνη σου σε χορούς, σε συναναστροφές, δεν σάφινει να βγαίνης με φίλες σου περίπατο: Για να χορέψης, να διασκεδάσης, σε στέλνει σε συγγενικά ή φι-

λικά σπίτια που έχει κάθε έμπιστοσύνη. Μπορεί όμως να έχη έμπιστοσύνη και στο δρόμο: Σκέψου το και σ' να ίδης πόσο έχει δικιο.

Μετά χαράς, Στέφανε της Δόξης, σε βλέπω και στην κίνησή μου. Ήταν βέβαια καιρός, ύστερα άπό 6 χρόνια που με διαβάχης, να πάρης και ψευδώνυμο, να μου γράφης και να διαγωνίζεσαι «για να είσαι πλήρης» όπως το λες ώραία. Ναί, είναι γεγονός απ' όλα τα παιδικά περιοδικά του κόσμου είμαι το πιο μακρόδιο. Δεν ξέρω μόνο αν ύπάρχη κανένα κινέζικο που να με ξεπερνά στα χρόνια, γιατί, καθώς ξέρεις, ό πολιτισμός της Κίνας είναι ό αρχαιότερος απ' τους συγχρόνους —δηλαδή απ' τους αρχαίους που διατηρήθηκαν ως σήμερα—και κάποτε έδιάβασα πως έκαι έκδιδεται κι' ή αρχαιότερη έφημερίδα του κόσμου.

Άγγελε Άγάπης, αυτό, καθώς θά είδες, σου ένέκρινε, που άρσες περισσότερο και στους γονείς σου και σε σένα. Χαίρω που έγινες καλά κι' έλπιζω να μου γράφης συχνά. Χαριτωμένο και το Παιδικό Πνεΰμα και στέλνε μου όταν έχης τέτοια. Άφου είσαι 13 έτών, αν διαγωνισθής για Άύσεις ή Άσκησεις, θα καταταχθής στη Μεσαία Τάξη, που περιλαμβάνει τους άπό 12 μέχρι 15. Στους άλλους όμως Διαγωνισμούς, τους έκτάκτους —Διηγήματος, Ποιήματος, Λεοκών Λέξεων, Στίξεως κτλ.—θα καταταχθής στη Μικρή, γιατί σ' αυτούς έχω μόνο δυό Τάξεις, άπό 16 έτών κι' άπάνω ή Μεγάλη, κι' άπό 15 έτών και κάτω ή Μικρή.

Άλήθεια, Γρήφε, ή πόλη σας είναι άπό κεινες που δοκιμάσθηκαν περισσότερο. Φαντάζομαι τον τρόπο σας τις φοβερές εκκίνες ήμέρες. Εύτυχώς πέρασαν... Όσο για την ερώτηση που μου κάνεις, τα ίδια άπάνω-κάτω θάλεγα και σε σένα. Όστε έργάζου, έλπιζε και περίμενε. Πολύ ώραία αυτά που μου γράφεις για το Ραδιόφωνο. Μας φαίνεται τώρα σαν κάτι φυσικό, μα όταν το συλλογισθώμε καλά, ό νους μας σαστίζει.

Συμφωνώ, Μικρέ Άθλητή, πως το μάθημα, και το πιο δύσκολο, πρέπει να είναι διασκεδαστικό, για να μαθαίνεται εύκολα: δεν παραδέχομαι όμως πως γίνεται τέτοιο μόνο όταν έχτες καθηγητή «που να τον κάνετε όπως θέλετε». Αυτό, παιδί μου, είναι άλλου είδους «διασκεδάση», που δεν έχει σχέση με το μάθημα. Έγώ ξέρω πολύ αυτότην της καθηγίας, που ώστόσο έχουν τον τρόπο να κάνουν το μάθημά τους τερπνό, διασκεδαστικό, εύκολο, κι' αυτό είναι που αξίζει. Σε συγχάρω για τους λαμπρούς βαθμούς.

Δεν πειράζει, Ξανθή Χωριατοπούλα, που είσθε λίγες στην τάξη. Μου φαίνεται πως θά περνάτε καλύτερα, θά συνδέσθε στενότερα. Κι' ίσα-ίσα το ξεσπάθωμα θά σου είναι πιο εύκολο, γιατί γρήγορα θά κάμης τις συμμαθητρίες σου να μάγαψουν όπως μάγαψες και σ' ά. Δεν μπορώ να σου πω αν ή φίλη σου έχη κι' άλλο ψευδώνυμο. Αυτό, ξέρεις, είναι μυστικό. Σου έστειλα 3 τετράδια.

Ναί, Διαβολονόριτο, περασμένα-ξεχασμένα άφου τώρα είσαι καλά. Κι' έγώ υποθέτω πως ήταν μάλλον νευρικό, άπό την τρομάρα που πήρες όταν είδες τόσους χωροφύλακες στο σπίτι. Τό λάθος του όνόματος διορθώθηκε. Με συγκίνησε ή «σέψη» που έκαμες για μένα. Άλήθεια, κοπιάζω για να διαβάω τόσα γράμματα και νάπαντώ αναλόγως στο καθένα. Μα εύχαριστιέμαι κιόλα. Κι' ή ευχαρίστηση αυτή κάνει τον κόπο μου γλυκό.

Ο Ρόδης Α. Ρούφος, συνδρομητής μου άπό δυό χρόνια, που τώρα μου στέλνει το πρώτο του γράμμα. μου γράφει και τά έξης: «Είμαι άπολύτως της ίδιας γνώμης με το Ζιζάνιο για το ζήτημα της Σ. Σ. Ξ' έχω διαβάσει 3-4 τόμους σου παλιούς. Τα κομμάτια στη Σελίδα ήταν τότε 90 % παιδρά άνέκδοτα, εύθυμα διηγήματα, περιγραφές κτλ. Τώρα είναι ώς επιτοπείστον μονότονες και μελαγχολικές άφηγήσεις δυστυχιών. Έγώ τρώμξα όταν πρωτιάβασα μερικά κομμάτια αυτού του είδους. Που και που βλέπει κανείς μερικά κάπως εύθυμότερα...» Δεν νομίζετε πως ό καλός μου φίλος έχει δικιο;

Ρόδα-Αίνα, έχω μπροστά μου δυό μεγάλα κι' ώραία γράμματά σου. Τό ποιήμά σου εκείνο δημοσιεύθηκε στο 18ο φυλλάδιο, αλλά δεν πρέπει νάνησυχής, γιατί μόνο σχεδόν ό τίτλος μοιάζει με το ποιήματος της Ναυτοπούλας της Άνδρου, που είναι δημοσιευμένο στο 51ο του 1934. Κανένας λοιπόν δεν μπορεί να σε κατηγόρηση πως το άντέγραψες. Ο καθηγητής σου δεν έχει άδικο: πολλά άπό τα πατρονυμικά αυτά οι αρχαίοι τα έγραφαν με ει: 'Ηρακλείδης, Πηλείδης κτλ. Σήμερα όμως τα γράφουμε όλα με ι: Ίωαννίδης, Διοσκουρίδης, Παυλίδης και καθέτης. Με ι λοιπόν να γράφης και το δικό σου.

Ξανθή Έλληνοπούλα, Κίτρινη Μαργαρίτα (δευτερο γράμμα), Χλωμή Σελήνη, Ολιμμένη Όμορφιά, Χαρά, Μικρέ Άθλητή (δευτερο γράμμα), Βασίλισσα της Χαράς, Μαγνήτη των Ψυχών και Άσβεστη Φλόγα, καλά μου παιδιά—είχα φυλάξει και τα δικά σας θραύσματα και μεγάλα γράμματα, που με τόση εύχαρίστηση τα διάβασα, για να σας άπαντήσω σ' αυτό το φυλλάδιο: αλλά τα προηγούμενα ήταν τόσα, ώστε ό χώρος έξαντλήθηκε. Πως λυπούμαι!

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Καλογεράκι του Μιστρού, ά. (ΣΘ). Χαρά του Σπιτιού, κ. (ΕΣ). Κοντοσσίνα, κ. (!). Παιγινιάρα, κ. (813). Άγριοιολούλουδο, κ. (; ;). Φέλιξ, κ. (Χ;!). Κορφή του Ταυγέτου, ά. (ΙΘ). Μιχαήλ Στρογκύφ, ά. (ΑΑ).

Άνανεώσεις Ψευδωνύμων: Φρανσίνια, κ. Γαλάσιος Άγγελος, ά.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Απορρίπτονται: «Άπό την ζωή της φύσεως» του Μικρού Ρεπόρτερ. Κοινό το θέμα, πολύ άτεχο το γράψιμο. —«Λουλούδι θάβλασε» της Χρυσάλλιδος. Έχει κάποιο ρυθμό, αλλά δεν λείει ό,τι θέλει να πη, γιατί άποτελείται άπό λέξεις και φράσεις κολλημένες τη μιá κοντά στην άλλη χωρίς σχεδόν σχέση. Έχει έπίσης και πολλά άταίριαστα έπίθετα, όπως π.χ. «ώρες όμορφιάς» και άλλα παρόμοια. —«Ο Μόρμης» της Ψ. Γ. Πολύ νόστιμο αλλά τελειώνει κάπως άπότομα. Άς ξαναγραφη κι' άς ξανασταλη. —«Ο Νίκος» του Γ. Ν. Τό θέμα καλό, αλλά γραμμένο σε ύψος ψεύτικο που το άδικει πολύ. —«Κουδουνίσματα» του Μόζαρτ. Έξαιρετικά σύντομο, πολύ κοινό το θέμα. —«Ένα ρόδο» της Αίλιαν. Ός ποιήμα πολύ μέτριο, ως θέμα είναι ψεύτικο. —Τό παράπονο της τρανταφυλλιάς της Αντιόπης. Θυμίζει πολύ το «Παράπονο της γαστριμύτης» που είχε δημοσιευθεί σε προηγούμενο φύλλο και δεν είναι και τόσο τεχνικά γραμμένο. —Θά εξακολουθήσω.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: **Κόκκινον Ἀραπάκι** (μετὰ χαρᾶς· αὐτό, καθὼς θὰ εἶδες, σοὺ ἐνέκριναν· ἐστειλα δ, τι ἐξήτησες καὶ περιμένω) **Σαμιώτικο Ἀκρογιάλι** (θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του καὶ θὰ σοὺ πῶ· πολὺ μ' εὐχαρίστησαν δλ' αὐτὰ πού μοῦ γράψαες, καὶ προπάντων γιὰ τὸν ἀγαπημένο ἀδελφὸ τοῦ κ. Παπ. πού ἐγνώρισες ἐκεῖ) **Κίτρινην Μαργαρίταν** (πολὺ ὥραία ἡ γελοιογραφία πού μοῦ ἔστειλες· μὰ καὶ τὸ γράμμα σου γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἑορτή) **Ρέλιαν** (πολὺ ὁμορφο τὸ γραμματάκι σου γιὰ τὴν ἀνοιξη! **«ἰα»** λές τοὺς μενεξέδες; περίεργο!) **Μακεδονοπούλαν** (δημοσιεύθηκε στὸ 18 φυλλάδιό· θὰ τὸ εἶδες) **Ζωούλαν Ν. Κατραβᾶ** (βραβεῖον ἔστειλα· ἄλλος Διαγωνισμός Ζωγραφικῆς δὲν προκηρύχθηκε· ἅμα προκηρυχθῇ, μπορεῖς νὰ λάβῃς μέρος καὶ σ' αὐτόν, ἂν ὡς τότε θάχῃς ἐγγράφει συνδρομήτρια τὴν ἀδελφή σου) **Πουπέ** (ἔννοια σου, κανένας δὲν τὸ εἶδε· ὅσο γιὰ τὸ ἄλλο ψευδώνυμο, δὲν εἶχε ἀνανεωθεῖ καί, κατὰ τὸν κανονισμό, τὸ ἔδωσα στὴν πρώτη πού τὸ ζήτησε) **Ζουζού** (δὲν θυμάμαι τώρα, μ' ἂν δὲν σοὺ ἀπάντησα σ' ἐκεῖνο τὸ γράμμα, θὰ χάθηκε· μπορεῖ νὰ ἦρθε ἡ σειρά του καὶ στὸ μεταξὺ, καὶ νὰ εἶδες ἀπάντησή μου ἀφοῦ μοῦ ἔγραψες τὸ δεύτερο· πάντως δὲν σ' ἔχω «βαρεθεῖ»· ποτὲ δὲν βαριέμαι τὰ παιδιὰ μου, ὅσο συχ-νὰ κι' ἂν μοῦ γράφουν· ἡ Α. εἶναι, μὰ δὲν μπορῶ νὰ σοὺ πῶ τὸ ψευδώνυμό της) **Τάσον Δούζην**, **Ἰσιδα**, **Νίκον Πετρεῶ**· τὸν κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 30 Μαρτίου, θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 273ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 13 Ἰουνίου.

254. Στοιχειόγραφος

Μικρὸ κράτος, τὸ κεφάλι
Νὰ τοῦ κόψη ὅποιος τολμήσῃ,
Ἀπὸ ἀκεφιά μεγάλη,
Πλήξη, ἀνία, θάρρος τήσῃ.
Μασκώτ

255. Μεταγραμματισμός

Βγάξω Α καὶ βάξω Ο
Καὶ θαυμάζω κι' ἀπορῶ
Πῶς μιὰ νήσος τοῦ Αἰγαίου
Νήσος γίνεται κι' ἐκ νέου.
Ἀγνή Καρδιά

256. Τονόγραφος

Κοινὸ ρῆμα θὰ χαθῇ
Ἄμα ὁ τόνος του ἀλλαχθῇ
Καὶ βασίλισσα τρανὴ
— Ἀλλὰ πόσο μακρινή! —
Θά φανῇ.
Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ

257. Παλαιὸν Αἶνιγμα

Εἶμαι, λύτη, τόσο μέγα
Πού στὸν κόσμον δὲν χωρῶ.
Μὰ στοῦ κώνωπος τὸ σῶμα
Δυὸ φορὲς πῶς εἰσχωρῶ;
Χλωμὸ Λουλούδι

258. Δικτυωτὸν

* * * * * = Διάσημος Μιλησία.
* * * * *
* * * * * = Ἱερὰ ναῦς.
* * * * *
* * * * * = Σοφὸς βασιλεὺς.
* * * * *
* * * * * = Ἀρχαία βασίλισσα.
Καὶ καθέτος τὰ ἴδια.
Ξεπεσμένος Λέρδος

259. Ἐπιγραφή

Ε
Υ Ο Π
Α Ο Λ Σ Σ
Ι Τ Ρ Α Ο Σ Π
Ε Κ Σ Λ Α
Κ Σ Α
Α

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.
Πρόμαχος τῆς Ἑλευθερίας

260-264. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος εἰς ἐκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματιθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι.

ἄρτος, μὴν, μωρός, λάρος, ἐντός.
Λεβάντα

265. Ποικίλη Γεωγραφικὴ Ἀκροστιχὶς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς ἀποτελοῦν ποταμὸν τῆς Ἑλλάδος:

1, Πόλις τῆς Πελοποννήσου· 2, Νῆ-σος τοῦ Αἰγαίου· 3, Μεγάλῃ εὐρωπαϊκῇ πρωτεύουσά· 4, Κράτος τῆς Εὐρώ-πης· 5, Ὅρος τῆς Μακεδονίας· 6, Πο-ταμὸς τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος· 7, Πο-ταμὸς τῆς Ἰταλίας.

Φαέδων

266. Φωνηεντόλιπον

πστ - κ - μ - ρν

Ἰσις

267. Γεῖφος

Ἡ Σιών	Μάιος	θε	θε
Ὅσσα	Ἰούνιος	πα	3
Ρίς	Ἰούλιος	θε	θε
Τόσα	Αὐγουστος	θε	Σαρλὼ

Παρακαλῶ πολὺ ὅσους χρωστοῦν τὴ συνδρομὴν τοὺς νὰ τὴ στείλουν τὸ γρηγορώτερον. Ἄς ἔχουν ὅπ' ὅψει τοὺς, ὅτι οἱ συνδρομῆς αὐ-τὲς εἶναι ὁ μόνος μου πόρος· ἡ καθυστέρηση ἐπομένως δυσκο-λεύει πολὺ τὸ ἔργο μου πού ἀ-παιτεῖ ὄχι μόνον μεγάλους κό-πους, ἀλλὰ καὶ μεγάλα ἐξόδα.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 5

48. Μύκονος (μῦ, κῶνος). — 49. Προ-σὸν (πρό, σόν). — 50. Μάιος - Λάϊος - λαός. — 51. Ὁ ἥλιος, ἡ Ἥλεία, τὸ ἡ-λιον.

52. Y 53-57. Τὸ πτε-ρωτὸν εἶναι τὸ Ω: Ὠλένη, ΣΩ-κράτης, βρω-μη, Ἰαπωνία, τριώνων. — 58 4 × 5 : 2 = 6 + 3 = 7 = 0. — 59. ΣΟΦΙΑ (Σ-αύρα, Ὁ-ριον, Φ-αῦλος, Ἰ-ρις, Ἀ-δολος). — 60. Παῖς ὢν κό-σμος ἴσθι, ἡβὼν ἐγκρατής. — 61. Τὰ ἐ-μὰ σὰ καὶ τὰ σὰ ἐμὰ (τᾶ, ε μ' α, σ' α κε, τᾶ σ' α, ε μ' α).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΔΕ'—170]

Πριγκίπισσα τῶν Δολλαρίων, Γλυκεῖα Παρηγοριά, Μαργιολάκι, ἂν μὲ βρῇ-τε ὡς 15/5/35 σᾶς στέλνω ἓνα κουτί φον-τάν, εἰδ' ἄλλως σεις. Σύμφωναι;

Ροδοπέταλο

[ΔΕ'—171]

Αἰώνιε Θορῶλε, δὲν ἔλαβα τετραδιάκι σου· ξαναστειλε, σὲ παρακαλῶ.
Ξανθὸ Ἀγγελουδί

[ΔΕ'—172]

Διαβολοκόριτο, τί ὥραία πού περάσα-με ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα! Ἐννοια σου.
Τοῖκουδο

[ΔΕ'—173]

Παρατείνουμε διαγωνισμό (ΔΕ'—112) ἐπὶ μῆνα. Περιμένουμε ἀπ' ὅλους ες,
Κατακτητής

[ΔΕ'—174]

Τζιλ, Ποσειδῶνα, ὡς πότε νὰ περιμέ-νουμε;
Κοντεσσάνα, Πουπέ

[ΔΕ'—175]

Θίασε Σαίξπηρ, συμπλήρωσε τὴν ἀγ-γελία σου ἀπὸ τώρα. Παραίτομαι. Ἀγνή, ἡ χάρις ἀναβάλλεται. Χίλιες συγ-γνώμες. Ἰσως ἀργότερα σοὺ ἐξηγήσω.
Ἀγκάθι

[ΔΕ'—176]

«Α ΜΙΛΛΑ», ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ἰδρύ-σεώς σας. ὁ ντέκετιβ μας σᾶς πα-ρακολουθεῖ· ἐπιτέλους σᾶς ἀποκάλυψε χά-ριν τῆς μεγάλης ἐχεμύθειας τῆς Μασκώτ. ΑΡΕΑΣΤΕ, Μάρς. Ὁλιβιέρος Κρόμβελ = Νι-κολάου, Γαλάζιος Ἀγγελοῦς = Κασσιμάτης, Μικρὴ Αἰγυπτία = Διακάνη, Μασκώτ = Μελπ. Νικολάου. Σίγφριντ (πρῶν Τρελλή Λόλα) = Βουρβίδου, Ξανθὸ Ἀγγελουδί = Κα-ραγεώργη. Κεφαλωνιτοπούλα, Λογιώτατε, περιμένετε τὴ σειρά σας.

Ἄ Τρελλοπαρέα

[ΔΕ'—177]

Προσοχή!! Τὸ πρῶτον βραβεῖον ἀ-ποκαλύψεων τῆς «Σκότλαντ Γιάρδ» (μία ΚΕΡΑΜΙΔΑ!) δίδεται εἰς τὴν Τρελ-λοπαρέα διὰ τὴν ἐπιτυχὴ ἀποκάλυψιν τῆς. Ὁ Ἀριελ δὲν εἶναι ὁ Φινόπουλος. (Σημ. Διαπλ. Βεβαιότατα). Τὰ (ΔΦ) εἶναι ψεύ-τικα ἀρχικά. Ἐκν διαβάζατε περισσότερον προσεκτικὰ τὸν Ὁδηγὸ δὲν θὰ πέφτατε σὲ τέτοια γκάφα. Ἀγκάθι, σὲ 15 μέρες λήγει ἡ προθεσμία, φρόντισε νὰ πάρῃς καινούργιο ψευδώνυμο. Θίασος Σαίξπηρ

[ΔΕ'—178]

Ο (ΔΔ'—513) διαγωνισμός μου ἀκυρώ-νεται λόγφ ἁλλεΐψεως ἀπαντήσεων.

Μπετόβεν

[ΔΕ'—179]

Πρωτοπαίονοντας στὴν κίνηση τοῦ Δια-πλασκόκοσμου χαιρετῶ ὅλους ες.

Γαλάζιος Κύνος

[ΔΕ'—180]

Πρωτοπαίονοντας εἰς τὸν ἀγαπημένον Διαπλασκόκοσμο, χαιρετῶ ὅλους ες.

Πάπρικα

[ΔΕ'—181]

Μ' ἓνα σμπάρο δυὸ τρυγόνια! Ροδο-πέταλο = Χρήστος Λαλιώτης, Ἀνα-ποκάλυπτος = Λιλή Ἐρ... Φέλιξ

[ΔΔ'—182]

Διαπλασόπουλα, γιὰ σας. Ξανάρθα, Σύλλογε «Ἀμιλλα» μὲ δέχεσθε στὴν παρά σας;
Μιχαὴλ Στρογκόφ